

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Világnézetek háboruja.

Minden józan ember azt remélte, hogy az öt esztendeig dúló barbár öldöklésben egyszerűsmindenkorra elpusztul a háború és ebből a véres vajudásból megszületik az örökös Világ-béke, amely végleg lehetetlenné teszi a konfliktusok fegyveres elintézését. Keservesen csalódtak azonban az emberek, mert hiszen az illetékesek nemcsak, hogy nem okultak a világháború borzalmain, hanem még azóta sem ocsudtak fel vérgőzös mámorából. A győzelem dolyfe diktálta a békefeltételeket, nem csoda tehát, hogy olyan problémák maradtak megoldatlanul, amelyek magukban rejtik az újabb, még véresebb és rettentőbb világháború magvát. Nem beszélünk itt a területi eltolódások és az erőviszonyoknak kikényszerített átcsoportosítása nyomán támadt keserűségekről, de a békekötés elmulasztotta megalkotni azt az államok fölötti, teljhatalmu szervet, amely minden ezután felmerülő konfliktusban az egyeztető békebíró szerepét töltené be.

Emek a mulasztásnak következményei máris mutatkoznak világszerte. A Balkán ma is a régi, háborús tüzfészek, amely állandóan fenyegeti Európát, a leigázott Németország körül ma is fegyveresen en garde-ban áll az antant hadereje, távol keleten kegyetlenül, brutálisan dúl a harc és most megtörtént az a súlyos, a világ békéjét közvetlenül veszélyeztető lépés, amit Angliának tett meg azzal, hogy az orosz szovjettel megszakította a diplomáciai összeköttetést. Szinte felmérhetetlen ennek a lépésnek világpolitikai jelentősége. Mert jól értsük meg, ebben az esetben nem babra megy a játék. Két világszemlélet küzdelme ez a hegemoniáért, két különböző termelési rend élet-halál harca: az angol-szász tőke elkeseredett defenzívája az agresszív szellemű bolsevizmus szivós, alattomos és gigászi erejű támadása ellen. A szovjet a cárizmus által tönkretett Oroszországban megtalálta azt az archimedesi pontot, amelyből ki akarja forgatni sarkából a világot. A kommunista ügynökök aknamunkája Európa összes államainak biztonságát aláasta már, minden ország telve van szociális robbantóanyaggal, ügyes és vakmerő szovjetsejtek lázas serénységgel dolgoznak világszerte és Moszkva nagyon jól tudja, hogy az elkövetkezendő erőpróbanál elsősorban a hatalmas, tőkekerős Angliával kell összemérnie fegyverét. Ezért aztán mindent elkövet arra, hogy Nagy-britanniát gyengítse.

Borodínnak ez a feladata Kínában, a bolsevista agitátorok raja ezen munkálkodik Indiában és az összes angol gyarmatokon, és végül pedig a londoni Arkos földalatti, titkos kamráiban is lázasan dolgoztak az angol világhegemonia megdöntésén. Érthető tehát Anglia idegessége, amellyel a szovjetügynökök csendes, kitartó, de nagyon veszedelmes földalatti munkájára rácsapott. Baldwin legutóbbi nagy beszéde, amelyben a diplomáciai viszony megszakítását jelenti be a parlamentnek, nyílt hadüzenetnek tekinthető a szovjet címére. Már meg is érkezett a válasz Angliának erre az erélyes állásfoglalására Moszkvából: elrendelték az orosz flotta mozgósítását.

A helyzet talán még komolyabb, súlyosabb, mint a világháború kitörése előtt volt. Két engeszbelhetetlen, harcos világnézet, két talpig fegyverben álló nagyhatalom néz egy-

mással farkasszemet Európa fölött és mind-egyik keményen készülődik a végső leszámolásra. Olyan szörnyű sakkjáték ez, amelynek két világbaíró küzd egymással, de az öt világ-rész összes államai kibicelnek a tábla körül. Ki marad alul? Ez a nagy kérdés, amely most minden külpolitikai akció mögött meghúzódik. Lehet, hogy ezuttal nem kerül a sor kenyértö-

résre, a háborús veszedelem még elsimítható a diplomácia parkettjén, de ezzel nem szűnik meg, sőt erősödik a feszültség, amely a világnézetileg ellentétes pólusokban egyre gyülemlik. És amikor ez a villamos feszültség kirobban, abban a pillanatban beleszap a menydörgős menykő ebbe a százalmasan összetákoltt világbékébe...

Ujból Massaryk lett Csehszlovákia elnöke.

Az első szavazásnál megkapta a szükséges többséget. — A polgári blokk üres cédulával szavazott. — 54 szavazatot kapott a kommunista jelölt.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójától.) Nagy izgalmak között történt meg a csehszlovák elnökválasztás, amelynek eredményeképpen ismét Massaryk lett Csehszlovákia köztársasági elnöke. Az elnökválasztásról az alábbi tudósításunk számol be:

Az egyes pártok tegnap este értekezletet tartottak, amelyen elhatározták az elnökválasztáson tanúsítandó álláspontjukat. Dacára annak, hogy szó volt arról, hogy polgári ellenjelöltet állítanak Massaryknak, tényként számoltak azzal, hogy az elnök ismét Massaryk lesz. Ma délelőtt 11 órakor megnyílt ünnepélyes keretek között az elnökválasztó gyűlés. A megnyitás után a képviselők és szenátoroknak három-három szavazócédulát adtak. A törvény szerint ugyanis az elnöknek az összes szavazatok háromötödét kell elnyernie és ha ez nem történt meg, újra szavaznak.

Ha ekkor sem kapta senki a szükséges szavazatszámot, harmadik menetben szavaznak. A szavazás nagy izgalmak között történt meg. Összesen 432 szavazatot adtak le, amelyből Massaryk 274-et kapott, 104 üres szavazólap volt, míg Sturz kommunista 54 szavazatot kapott. Massaryk tehát már az első menetben a szükséges szavazatoknál 13-al kapott többet. Érdekes, hogy a polgári blokk, amely ugyan nem állított ellenjelöltet, üres szavazólapokat dobott be. Az eredmény kihirdetésekor felhúzták a képviselőházra a csehszlovák lobogót, majd tudomására hozták a megválasztott elnöknek megválasztását. Massaryk azonnal a parlamentbe indult. Amikor az épületbe lépett, a nemzeti lobogó mellé az elnöki lobogót is felhúzták. Az ujonnan megválasztott köztársasági elnök letette a fogadalmat a csehszlovák alkotmányra, majd felkes éljenzés közepette bezárták a gyűlést.

A belga király várja Brüsszelben Lindberghet.

Még mindig keresik Nungesseréket. — Az amerikaiak újabb hatalmas díjakat tűztek ki a Csendes-Oceán átrepülésére. — Vakmerő pilóták új földterületeket kutatnak a sarkvidéken.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Lindberghnek, az Oceán hőisének ünneplése szakadatlanul folyik. Lindbergh ma — mint a párisi jelentések mondják — meglátogatta Joffrét, majd résztvett Briand reggelijén. Délután ünnepi menet kísérté a párisi városházára, ahol számos üdvözlő beszéd hangzott el. Majd pedig Páris polgármestere átnyújtotta a repülőnek a város aranyérmét, melynek egyik oldalán Lindbergh profilja van, másik oldalán pedig ez a felírás: — Lindbergh kapitánynak, az Atlanti-Oceán első átrepülőjének. — Alatta pedig az indulás és érkezés pontos dátuma. A párisi jelentések szerint a repülő holnap Brüsszelbe repül át, ahol a repülőtéren maga Albert király, aki szenvedélyes sportoló, várja. A brüsszeli jelentések szerint Albert belga király a Lipót-rendet és egy aranyérmét nyújt át Lindberghnek. Brüsszélből Lindbergh Londonba utazik, ahol résztvesz az angol aviatikus bankettjén. A newyorki jelentések szerint az amerikai tengerészeti hivatal egy torpedórombolót küld Lindbergh hazahozatalára. — Ugyane newyorki jelentések szerint Newyork állam kormányzója Lindberghnek adományozta az állami érdemrendet, amelyet megalapítása óta, tehát negyven év óta, eddig csak 12-en kaptak.

Nungesser és Coli megtalálásában még mindig erősen biznak Franciaországban. A bizalmat megerősíti az, hogy Nungesser indulása alkalmával kijelentette, hogy ha kellemetlen lesz az idő, az Egyesült-Államok helyett Ka-

nadában száll le. Ezzel szemben a kanadai hőmezőkön végzett kutatások ezideig eredménytelenek maradtak.

A Newyork Associates Press újabb repülőbravurról számol be. Wilkins és Eran amerikai pilóták Fokker-gépükkel elindultak Point Barrowba, ahonnan Grönlandon keresztül tovább repülnek az északi sark felé. Vállalkozásuknak az a célja, hogy ismeretlen területeket kutassanak fel. A Nagy- vagy Csendes-Oceán átrepülését is csakhamar meg fogják kísérelni. Az átrepülésre már nagy díjakat tűznek ki és csakhamar fog akadni vakmerő vállalkozó. A Hawaii-szigeti amanasz-ültetvényesek 40.000 dollár díjat tűztek ki annak a repülőnek, aki elsőnek repül San-Franciskóból Honoluluba. Több sanfranciskói kereskedő pedig 100.000 dollár díjat tűzött ki annak, aki Sanfranciskóból Manillába repül a Csendes-Oceánon keresztül.

— Rendezik a nyugdíjasok ügyét. Bucurestiből jelentik: Manoilescu pénzügyi államtitkár Cherculescu tábornok, szenátor interpellációjára kijelentette, hogy a kormány a köztisztviselői fizetések rendezésével párhuzamban rendezni fogja a nyugdíjasok ügyét is. A nyugdíjak felemelésére azonban addig is 500 millió lej rendkívüli hitel megszavazását fogják kérni. A nyugdíjak rendezéséről szóló törvényjavaslat előkészítő munkálatait már megkezdték és azt az őszi ülészakon terjesztik a parlament elé.

Nem hosszabbítják meg a lakbérilletékek befizetését Aradon

Május 29-ike az utolsó terminus. — Küldöttség az aradi pénzügyigazgatónál. — Készpénzben is leróható az illeték.

(Arad, május 27.) Az aradi pénzügyi palota földszinti folyosói napok óta mozgalmas képet mutatnak. Naponta több száz háztulajdonos és lakó jelenik meg a pénzügyigazgatóságon, hogy az új lakbérleti törvény rendelkezéseire képest az egyszázalékos házbérilletéket lerójják. Mint ismeretes, az illetékek befizetésére mindössze csak harminc napot engedélyezett a törvényrendelet. Ez a határidő azonban igen kevésnek bizonyult, mert bár ma volt a befizetések határidejének utolsó előtti napja, még ma is százával jelentek meg a főpénztárnál, hogy a törvény rendelkezéseinek eleget tegyenek. Ez a körülmény aztán arra indította Nicolaeu pénzügyi adminisztrátort, hogy a lerovások gyors menete érdekében a főpénztáron kívül még két ideiglenes számfeljtőséget állítson fel. Az egyes számfeljtőségek helyisége előtt ilyenformán egész napon át nagy volt a tumultus, úgy hogy a rendet csak karhatalommal lehetett fenntartani.

Ugyanis általános volt a panasz és elkeseredés, hogy a városban már napokkal ezelőtt kifogytak az okmánybélyegekről s így az adózók nagyrésze az illeték bélyegben lerovásának akaratán kívül nem tud eleget tenni. A törvény ugyanis kimondja, hogy az ezer lejen aluli házbérilleték összege a két példányban kiállított deklarációk egyikén bélyegben rovandó le, míg a második deklarációna 13 lej értékű bélyeg ragasztandó. Ezzel szemben az ezer lejen feletti házbérilleték befizetése készpénzben történik, de ez esetben a két deklaráción kívül még egy külön kérvényt is kell benyújtani, ami szintén 8 lejes, — tehát a két deklarációval együtt 21 lej értékű — bélyeggel látandó el. Minthogy azonban a tőzsdék bélyegkészlete az egész város területén ugyszólván teljesen kifogyott, Nicolaeu adminisztrátor ma úgy rendelkezett, hogy a holnapi — utolsó — nap folyamán a házbérilletékeket a főpénztár készpénzben is köteles elfogadni s ugyancsak készpénzben történhetnek a bélyeg lerovások is.

Miután azonban az utolsó előtti napon az a vélemény alakult ki, hogy a rengeteg jelentkezővel másfél nap alatt teljes lehetetlenség lesz végezni s a házbérilletéket igen sok adózónak csak azért nem lesz módjában befizetni, mert minden tülekedése és ácsorgása dacára sem tud idejében a pénztárhoz, illetve a számfeljtőségek egyikéhez jutni, ki kellene eszközölni a befizetések határidejének meghosszabbítását. Ezért Steinitzer Pál dr. és Székely Aladár dr. vezetésével ma délből egy küldöttség kereste fel Nicolaeu pénzügyi adminisztrátort, aki azonban kijelentette, hogy nem adhat meghosszabbítást, miután a törvény rendelkezésével ellentétes utasítást kiadni nincs hatáskörében. Azonban közölte a küldöttséggel, hogy a holnapi, szombati nap folyamán a számfeljtőségek, illetve a főpénztár mindaddig elfogadják a lerovásokat, amíg egy jelentkező is akad. Ilyenformán tehát mindenkinek módjában áll kötelezettségének az utolsó napon eleget tenni.

Érdekes azonban, hogy — mint az új bélyegilleték-törvény majdnem minden rendelkezése — a házbérilleték lerovása körül is teljes a bizonytalanság. Mert ameddig egyes városokban — Oradea-Mareni pl. — a törvény idevonatkozó utasítását úgy értelmezik, hogy a pótlékok után nem jár az egy százalékos házbérilleték, addig Aradon a víz- és szemétpénz évi összegét is hozzácsapják az évi bérösszeghez s ennek az alapján vetik ki a házbérilletéket. Timisoarai viszont jogászai körökben az a vélemény alakult ki, hogy miután a törvény világosan kimondja, csak azok a szóbeli szerződések esnek egyszázalékos illeték alá, amelyeket a bélyegilletéktörvény érvénybelépésének napja után kötöttek. Vagyis a szóbeli szerződések nem mindegyike után kell befizetni az illetéket s így a bérlők és a háztulajdonosok nagy hányada feleslegesen fizet. Viszont a timisoarai pénzügyigazgató kijelentette, hogy ennek a kérdésnek eldöntésére egyedül csak a pénzügyminiszterium mellett működő jogügyi bizottság illetékes. Miután azonban a kérdésre

vonatkozólag küldött távirati érdeklődésre illetékes helyről még mindig nem érkezett válasz, a pénzügyigazgató kijelentette, hogy Timisoa-

A kormány elbocsátja az összes napidijasokat.

Egyelőre nem szállítják le az exportpetroleum szállítási díját. — Államosítják a besszarábiai egyházi iskolákat. — A minisztertanács nagyérdeklődéssel ülése.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Ma délelőtt minisztertanács volt, amely délután két órakor ért véget. A minisztertanács mindenekelőtt a petróleumtermelés krízisével foglalkozott és annak megoldási lehetőségéről tárgyalt, határozatot azonban nem hozott, amennyiben más megoldást fognak keresni, mint a kiviteli és szállítási illetékek redukálása. A minisztertanács ezután a kultusz és közoktatásügyi miniszteriumok között a besszarábiai elemi iskolák ügyében keletkezett konfliktust tárgyalta, amennyiben ezek az iskolák eddig az egyházak ellenőrzése alatt állottak és most a besszarábiai egyházak ma-

rán senki nem köteles befizetni az egy százalékos házbérilletéket, ha szóbeli szerződése május 1. előtt kelt. Abban az esetben azonban, ha a jogügyi bizottság úgy döntene, hogy a régi szerződések után is be kell fizetni az illetéket, a határidőre be nem fizetett illetékeket a pénzügyigazgatóság később is elfogadja.

guknak követelik az iskolák tulajdonjogát. A mai tanácskozáson Petrovici közoktatásügyi miniszter kérte Goldist, hogy körvonalozza álláspontját, Goldis a besszarábiai papság érdekeit védte, azonban a miniszterek többsége közoktatásügyi miniszter álláspontjára helyezkedett, hogy ezek az iskolák az állam tulajdonába menjenek át. Az ügyben végleges döntés nem történt, mert a miniszterelnök fogja ezt a kérdést még egyszer megvizsgálni. Elrendelte a minisztertanács az 1928. évi költségvetés előkészítését, amelyet rövidesen megkezdnek, kapcsolatban a közszolgálati ágak reorganizálásával. Végül elhatározta a minisztertanács valamennyi napidijas elbocsátását.

Új harci riadó a konkordátum ellen.

A görög keleti klérus mozgalma. — Valószínűleg május 30-án ünnepélyes formák között, az összes püspökök jelenlétében írják alá a konkordátumot

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A konkordátum kérdése — ugylátszik — döntő fázisba jutott és tényleg megfelel a valóságnak a milanoi Corriere della Sera azon tudósítása, hogy azt május 30-án aláírják. Bucarestben annál is inkább számítanak erre, mert a bucaresti-i pápai nuncius, Dolci érsek, megtette az előkészületeket, hogy a konkordátum aláírása ünnepélyes keretek közt menjen végbe. A nuncius Rómától megkapta a megbízást a konkordátum aláírására. Valószínűleg Bucarestbe hívják az aláírás aktusára az összes püspököket. A kormányt Goldis László kultuszminiszter fogja képviselni.

Egyébként a görög keleti klérus tegnap újabb támadást intézett a konkordátum ellen. A cluji (kolozsvári) görög keleti püspökség részéről ugyanis tegnap Bogdan Dulca vezetésével egy küldöttség jelent meg a kultuszminiszteriumban és a patriárka palotájában és át-

nyújtott egy memorandumot, mely a következőket tartalmazza:

A cluji (kolozsvári) görög keleti püspökség nyugtalansággal veszi tudomásul azt, hogy a konkordátummal kapcsolatban utabban semmi hírt sem hallani. Ebből azt olvassa ki, hogy a konkordátum aláírása befejezett tény. A görög keleti klérus a legerősebb harcot jelenti be a konkordátum ellen, melynek nem lehet egyéb célja, mint a többi konkordátumoké: hogy tudniillik a pápai hatalmat Romániára is kiterjesszék. A görög keleti egyház követeli, hogy a kormány először szavazzassa meg a kamarával és a szenátussal a kultusz törvényt, melyben rendezze a romániai egyházak viszonyát a kincstárral szemben. Csak azután kerülhet sor az ebből folyó jogok biztosításával a konkordátum aláírására. Azzal, hogy az illetékes hatóságokat a konkordátum aláírásával a kultusz törvény előkészítésével fajt accompli elé állítják, súlyos precedenst alkot a kormány, mely ellen a görög keleti egyház teljes erejéből harcolni fog.

Az aradi Astra állítja elő a CFR. vaggonszükségletét.

A gyár husz éves koncessziót kapott a vasuttól.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Nemrég vált ismeretessé a kormánynak az az elhatározása, hogy az összes állami intézetek és üzemek részére szükséges szállításokat ezentúl a belföldi gyárak fogják elsősorban megkapni. Ennek az elvnek a megvalósításához vezető első lépést jelenti az a husz éves koncesszió, amelyet az ország vasgyáral és nehézipari üzemek kaptak a CFR. mozdony- és vaggonszükségletének előállítására. Emlékeztetes, hogy amikor a parlament ellenállása miatt a bécsi Warchalowsky-cég által Ploestiben tervezett lokomotivgyár felállítására meghiusult, Ionescu tábornok, az államvasutak államtitkárja végiglátogatta azokat a belföldi gépgyárakat abból a szempontból, hogy üzemük mennyiben alkalmas mozdonyok és vagonok gyártására.

Az országban ugyanis mintegy 25—30 olyan gépgyári üzem van, amelyek vagonok javításával foglalkoznak. Ezeknek a gyáraknak rövidebb-hosszabb lejáratu szerződésük van a CFR-rel, amely szerződés a lejáratig érvényben marad, sőt minden valószínűség szerint az állam meg is fogja azokat hosszabbítani. Olyan gyárat azonban, amely mozdonyok és vagonok előállítására kellő módon be voltának rendezve, Ionescu tábornok az inspekciós körut alkalmával csak hatot talált az egész országban. Ezek közül három Erdélyben van, még

pedig: a Resica, az aradi Astra és a satmári (szatmári) Casa Noastra érdekltségébe tartozó Unió-vagongyár.

Ionescu tábornok jelentése alapján a CFR. már meg is kötötte ezzel a három üzemmel a szerződést. A husz évre szóló koncesszió értelmében a Resica ezen idő alatt megkapja a CFR. egész mozdony- és vaggonszükségletének 50 százalékát, az Astra pedig a vasut vaggonszükségletének 50 százalékát, míg az Unió a vaggonszükséglet 30 százalékát fogja előállítani. A fennmaradó kvóta egy részét három régi gépgyár kapta meg, a le nem kötött kontingens elosztásáról pedig a CFR. még tárgyalásokat folytat egyes gépipari üzemekkel. A belföldi mozdonyok és vagonok gyártását a koncesszionált vállalatok még ebben az évben megkezdik.

— Ez évben nem kap nyilvánossági jogot az aradi katolikus gimnázium. Mint megirtuk, az aradi katolikus gimnázium ügyében a Magyar Párt küldöttsége jelent meg a közoktatásügyi miniszter előtt. A küldöttség ma tárgyalásokat folytatott Nae Dumitrescuval, a kisebbségi iskolák minisztériumi vezérigazgatójával, aki kijelentette, hogy ebben az évben semmi körülmények között sem adják meg az aradi katolikus gimnáziumnak a nyilvánossági jogot.

Anglia nyílt harcot kezd a szovjet ellen

Az angol parlament nagy többséggel jóváhagyta a diplomáciai szakítást. — Az orosz flotta mozgósítása. — Egész Európa szembe fordul Szovjetoroszországgal. — Németország semleges marad.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától.) Feszült érdeklődés előzte meg angol politikai és pénzügyi körökben az alsóház sorsdöntő ülését, amelyen Anglia és a szovjet viszonyának megszakításáról döntöttek. Zsufolásig megteltek az összes padsorok, karzatok és a diplomaták páholyai. Amikor Chamberlain a terembe lépett, zúgó éljenzés harsant fel.

A munkásság bizalmatlansági javaslata.

Az első szónok Clynes munkáspárti képviselő volt, aki heterjesztette a munkáspárt ismeretes határozati javaslatát, helytelenítette a kormány eljárását és kifejtette, hogy mielőtt a szakításra került a sor, vizsgálatot kellett volna tartani. Indítványt tesz arra vonatkozólag, hogy a kormány fejezze ki sajnálkozását az Arkosnál tartott házkutatásért és rendelje el a szükséges vizsgálatot. Leszögezte, hogy néhány héttel ezelőtt Chamberlain maga is azon az állásponton volt, hogy a diplomáciai viszony megszakítása veszélyeztetné az európai békét és így érthetetlen, hogy véleményét ilyen hirtelen megváltoztatta.

Súlyos vádak a szovjet ellen.

Chamberlain azonnal válaszolt a felszólalásra. Megállapítást nyert, hogy a washingtoni angol követség előtti tüntetéseket is Moszkva szervezte, amely minden alkalmat megragadott, hogy angolelleses üzelmét folytassa. Az angol kormány három és fél óra békepolitikai folytatott mindenütt és mindenkiel közreműködött, még ellenségeivel is, hogy ezt a célt elősegíthette. Azonban az orosz kormány nem igyekezett közreműködni a béke munkájában, sőt ellenséges magatartást tanúsított. Az angol kormány ennek dacára mindaddig fenntartotta a jóviszonyt, amíg az üres csatlakozás nem változott. A szovjetkormány azonban javíthatatlan és miután képviselője az állandó izgalom forrása lett, a kormány további engedékenysége gyengeség lett volna. A kormány nem hajlandó a Clynes által kért vizsgálatot megindítani, mert egész halom bizonyíték áll rendelkezésére arról, hogy a szovjetkormány a világ minden részén nehézségeket támasztott Angliának és ellensége volt minden angol érdekeknek. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Baldwin bejelentette, hogy Anglia a leningradi és wladivosztoki képviselőket és a moszkvai missziót visszahívta. Arról még nem történt döntés, hogy az angol érdekeket melyik, a szovjettel összeköttetésben maradt állam, képviselje.

Az európai béke veszedelme.

Lloyd George beszédében beismeri, hogy a szovjet nem járt el becsületesen, a kormány akciója jogosult, azonban az a kérdés marad fenn: jogosult-e ilyen radikális akció. Ennél a lépésnél csak a hadüzenet lehet súlyosabb egy olyan nemzettel szemben, amelynek lakossága meghaladja a százmilliót. Ez a legkockázatosabb és leghazárdabb lépés volt, amelyet a kormány valaha tett s hatása az lesz, hogy az orosz propaganda meg fog kétszereződni. Az angol kormány a legnagyobb veszélynek tette ki az európai békét. Kár, hogy ebben az esetben a külügyminiszter politikáját a belügyminiszter irányította és kár volt a legszélsőségsőbb határig elmenni.

Bizalom a kormánynak.

Baldwin leszögezi a beszéd után, hogy a kormány nem ellensége az Oroszországgal való kereskedelemnek, az Arkos is folytathatja működését. Hivatkozott arra, hogy az Unió is élénk kereskedelmi kapcsolatot folytat Oroszországgal, de nem ismerte el a szovjetet. Clynes javaslatára vonatkozólag a kormány felveti a bizalmi kérdést és az alsóház 367 szavazattal 118 ellenében bizalmat szavaz a kormánynak és elveti a munkáspárt javaslatát. Ezután 357 szavazattal 111 ellenében tudomásul vette az angol-orosz diplomáciai viszony megszakítását.

Az orosz flotta mozgósítása.

Az alsóházi ülés határozata nagy izgalmat keltett az angol fővárosban és az Arkos keres-

kedelmi ügynökség összcsoportosított és indulásra készen áll. Az angol rendőrség megfigyelés alá helyezte a szovjet követséget és mint a moszkvai jelentések mondják, az oroszok ugyanazt tették az angol követséggel szemben. A szakítás jóváhagyásának híre Moszkvában izgalmat keltett és a rigai jelentések szerint Voroschilof hadügyi népbiztos elrendelte, hogy az egész orosz tengerészetet hadiállapotba helyezték. A napiparancs azt hangoztatja, hogy a flottának minden percben készen kell állania arra, hogy megvédelmezze Oroszországot. A londoni orosz ügyvivő kommunikét tett közzé, amelyben sajnálkozását fejezte ki a történetek felett és Angliára hárítja a felelősséget az elkövetkezendő eseményekért.

Litvánia és Jugoszlávia is szakít a szovjettel.

A szakítás híre természetesen a többi európai állam vezetőpolitikusi között is óriási izgalmat okozott. A belgrádi jelentések szerint a sajtó nagy cikkekben tárgyalja az eseményt. A Pravda szerint mindenki látja most, milyen célszerű volt az, hogy Jugoszlávia várt a szovjet elismerésével, mert a jelenlegi körülmények között szó sem lehet arról, hogy Jugoszlávia felvegye vele a diplomáciai kapcsolatokat. A párisi jelentések szerint egyes lapok Franciaország beavatkozását tartják szükségesnek. A lapo kleszögezik, hogy Franciaország is súlyosan kompromittáló adatokat szerzett a szovjet üzelméről, ami elég ahhoz, hogy Franciaország is szakítson Moszkvával. A szakítás hatása alatt — mint a kovnoi jelentések mondják — a litván minisztertanács tegnap elhatározta, hogy Oroszországgal megszakítja a diplomáciai viszonyt. Ez valószínűleg angol befolyásra tör-

téni. A határozat indokolása szerint a Pestcsinszki tábornok, volt vezérkari főnöknel tartott házkutatás bebizonyította, hogy a szovjet nagy kémszervezetet létesített Litvániában. A kovnoi orosz követ már el is hagyta Litvániát és Moszkvába utazott.

Nyílt harc Németországon át.

A Neues Wiener Journal londoni tudósítója szenzációs adatokat közöl lapjával Chamberlain és Briand londoni tanácskozásairól. Az értesülés szerint a két állam megegyezett abban, hogy felveszi a nyílt harcot a bolsevizmus ellen és Németországot határozott választás elé állítja. Az egyik lehetőség a németek számára az, hogy csatlakoznak az angol-francia katonai szövetséghez, amely esetben jelentékenyen emelnék a német hadsereg létszámát, a másik pedig az, hogy lefegyverzik a birodalmi véderőt, katonai ellenőrzés alá helyezik Németországot és területét hadsereg átvonulási területnek nyilvánítják. Ha Németország csatlakozik a szövetséghez lényeges engedményeket biztosítanak neki: Danzigot visszaadják, a lengyel korridort is, a versaillesi békeszerződést pedig szerződésekkel helyettesítik. Ezzel szemben a berlini lapok leszögezik, hogy Németország számára a szigorú semlegesség fenntartása az egyetlen lehetőség.

Nyolc napos utazási határidő.

Londonból érkező későbbi jelentések szerint holnap nyújtják át a londoni orosz ügyvivőnek a jegyzéket, amely a szakítást tudomásul adja. Az orosz diplomatáknak és kereskedelmi kirendeltség tagjaiknak nyolc napot engedélyeztek az elutazáshoz. A szovjetügyvivő hamisítványának bélyegzi nyilatkozatában a Baldwin által bemutatott bizonyítékokat. Ottawából jelentik, hogy a kanadai kormány is megszakította a szovjettel fennálló kereskedelmi viszonyt. Moszkva azzal felel erre, hogy visszavonja a négyezer fő szállítására adott megrendelést.

Arad képviselője az árvaszéki tisztviselőkért.

Parcz Béla dr. interpellációja a kamara utolsó ülésén.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Most érkezett bucaresti-i távirat közli, hogy a kamara utolsó ülésén Parcz Béla dr. aradi képviselő szóváltette azoknak a magyar tisztviselőknek helyzetét, kik az árvaszékek megszüntetésével igen szomorú helyzetbe kerültek. Ismeretes, hogy 1926. december 31-ével az árvaszéki intézmény — mint közigazgatási szerv — megszűnt és a bíróságok hatáskörébe került. Az árvaszékeknek alkalmazott tisztviselőket a törvényszékekhez osztották be szolgálatra. Legtöbbjük portareleknek nevezték ki, egyszerű végrehajtónak, így a többek között több jogvégzett árvaszéki

ülők ma — végrehajtói állásban van, annak dacára, hogy az előképzettsége és szolgálati évei után bírói rang járna neki. Kétségtelen, hogy az a mód, ahogyan ezekkel a volt árvaszéki tisztviselőkkel bánnak, arra enged következtetni, hogy ily módon akarják a magyar tisztviselőket kényszeríteni arra, hogy mondjanak le állásukról és vonuljanak vissza a közpályától.

Parcz Béla dr. interpellációját az igazságügyminiszterhez és a pénzügyminiszterhez intézte és kérte, hogy a magasabbrangú kvalifikációval rendelkező tisztviselőket megfelelő módon minősítsék.

Aradmegyei bírósági tisztviselő szokatlan pere Aradon.

Amikor a díjnak szembeszáll főnökével. — Aki elsikkasztja az ellene érkezett feljelentést.

(Arad, május 27.) Rusu Todor volt buteni-i járásbírósi díjnok levéltitok megsértése és hivatalos személy elleni erőszak vétsége miatt állott ma vádlottként az aradi törvényszék dr. Fikker-tanácsa előtt. Rusu Todor — a törvényszék előtt igen jámbor és gyámoltalannak látszó fiatalember — az elmúlt év nyarán még igen hangos, kötekedő legénye volt Buteninek. A vézna fiatalember különösen a legutóbbi választások alkalmával élte ki hatalmi tévelygéseit, amikor a saját nevében felhívásokat intézett a választókhöz, akiket valóságos terrorizált. Már ez az eljárása nagy megbotrányozást vont maga után, azonban basáskodását legközelebb már azzal tetőzte, hogy minden ok nélkül belekötött a békésen szórakozó polgárokba, akiket inzultált is. Legutóbb tavaly júliusában egy vándor-kabaré igazgatóját és tagjait inzultálta a külföldben mindig ittas Rusu, amiért szerinte csonka műsorral szolgált. Ennél az önkényes megfenyítésnél véletlenül jelent meg Rusu hivatali főnöke, Berdan János dr. buteni-i járásbíró és rendreutasította az okvetetlenkedő fiatalembert, aki azonban szembeállt főnökével és kinos botrányt rendezett, úgy annyira, hogy Berdan járásbíró csend-

örökért küldött és letartóztatta Rusut, majd fellettes hatóságának is jelentést tett az esetről. Rusu azonban elsikkasztotta az ellene tett feljelentést, úgy hogy az aradi törvényszékhez csak az üres boríték érkezett. A törvényszék a vádlott és a tanúk kihallgatása után Rusut 8 napi elzárásra és 500 lej pénzbírságra ítélte.

— Megszüntették az újságküldemények felemelt taxáját. Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Ismeretes, hogy néhány nappal ezelőtt a vasuti igazgatóságok rendeletére az újságküldeményeknél csomagonként a rendes nyolc lejes taxán felül öt lej többletet szedtek a vasuti alkalmazottak. A lapvállalatok igazgatói, a bucaresti-i kiadókkal együtt kihallgatáson jelentek meg Jonescu vasuti államtitkár előtt, akit felvilágosítottak egyrészt arról, hogy a rendelkezés ellenkezik a bélyegtörvény szellemével, másrészt az újabb taxák elviselhetetlen terhet jelentenek a lapvállalatok részére. Jonescu államtitkár jogosnak találta a kérést és táviratilag elrendelte az összes vasuti igazgatóságoknak, hogy további rendelkezésig a régi, csomagonként 8 lejes taxát szedjék.

Művészet.

* **Színházi heti műsor.** Nyári színház: Szombaton: Békefi társulatának fellépte. (Új műsorral.) Vasárnap délután 3 órakor: Nótás kapitány, operett. (Fél helyárrak.) Délután 6 órakor és este 9 órakor: Békefi társulatának fellépte. Hétfő: Te csak pipáldj Ladányi, vígjáték. (Bemutató előadás. Kiss Mariska jubileuma.) A téli színházban: Vasárnap, hétfő és kedd: A világhírű vilnai drámai társulat fellépte.

* **Kálmán Sári bucsuja és Pallay Mancsi jutalomjátéka a „Nem nőülök”-ben.** Ma este kettős esemény avatta meleg színházi esté a Nem nőülök előadását. Kálmán Sári, a társulat prózai művésze tartotta bucsuelőadását és Pallay Mancsi a színház fiatal művésze jutalomjátékát. E két körülmény szép házat gyűjtött egybe, amely mindvégig lelkes tapsokkal hívta függöny elé Kálmán Sárít és Pallay Mancsit. A véletlen tragikus összefüggése az, hogy épen a tegnap elhunyt Szentes Béla darabja szerepelt ma este a színház műsorán és a valódi Szentes-féle szellemrakéták között egyetlen szomorúság Szentes Béla tegnapi halála volt. Az előadás előtt Békeffy László, az aradi vendégszereplése folytán épen Aradon levő pesti konferansz megkapó szavakban méltatta a „Nem nőülök” fiatalon és tragikus körülmények között elhunyt íróját, Szentes Bélát.

* **Pataky Béláné növendékeinek főpróbája.** Ma délután volt a főpróbája Pataky Béláné vasárnap rendezendő matinéjának. A Kulturpalota nagytermében számos érdeklődő gyönyörködött Patakyné eredményes munkájában, amelyet a modern testnevelés terén Aradon elért. A kis növendékek plasztikus mozgulataikkal, ritmikus, egyéni tornagyakorlataikkal bizonyították, hogy tanítójuk nemcsak az izmok fejlesztésére fekteti a súlvit, hanem egyik főcélja az akarat és önállóság nevelése.

* **Zilahy Irén vendégszereplése Oradeán (Nagyváradon).** A magyar fővárosban az elmúlt hetekben nagy sikert aratott aradi származású primadonna: Zilahy Irén, június hó első napjaiban oradeai (nagyvárad) vendégszereplésre megy, ahol legkedvesebb szerepeiben: az Erdészleányban, A Csókos asszonyban és a Varázskeringőben fog fellépni. Itt írjuk meg, hogy Sebestyén Géza, a pesti Városi Színház igazgatója legújabbban a Cseregyerekek főszerepének eljátszására kérte fel Zilahy Irént, aki azonban még nem döntött, hogy elfogadja-e Sebestyén ajánlatát.

* **Dr. Ungár haladó növendékeinek hangversenye a Kulturpalota nagytermében.** 29-én, vasárnap d. u. fél 6 órakor. Zenekar, kamarazene és szólószámok. Jegyek 20—100 lej. Klein papírútleben.

* **Az aradi színházi iroda hírel.** A Békefi-társulat szombaton és vasárnapon három előadást rendez a nyári színházban teljesen új műsorral. Békefi sziporkázóan szellemes konferanszán kívül Radó Teri, Kondor Ibolya és Abel Prigyes pompásnál-pompásabb magánszámokat adnak elő és új színpadi tréfákkal fogják szórakoztatni a közönséget. Az énekszámokat Komlóthy Károly, a jeles zeneszerző kíséri zongorán.

— A zsidó drámai társulat három előadást rendez a téli színházban. Vasárnap Scholent Alechemnek, a világhírű zsidó író emlékének áldoznak, amikor előadják „Nehéz zsidónak lenni” című szellemes bohózatot, amelynek mottójául ezt írta a szerző: nevetni egészséges. Hétfőn Leonid Andrejev „Gondolat” című hatásos életrajzát játssza a vilnai együttes, amely kedden bemutatja a világhírű Pirandellonak az Embar, állat és erény című színpadi játékát. A társulat tagjai elsőrangú művészek. — **Te csak pipáldj Ladányi,** Csathó Kálmán pompás vígjátéka hétfőn kerül bemutatásra a nyári színházban. A premiernek az ad különös érdekességet és vonzórót, hogy ekkor innepül Kiss Mariska, a társulat legnépszerűbb művésznője, színészi működésének 25 éves fordulóját. — A Nótás kapitány vasárnap délután fél helyárrakkal a nyári színházban kerül színre. — **Bucsuelőadások.** A színház június 16-án átadja a nyári színházat a cluji operának. Erre való tekintettel megkezdődnek a szokásos bucsuelőadások. A bucsu kijár azoknak a tagoknak, akik kilenc hónapi becsületes munkával és lelkiismeretesen szolgálták a színművészetet. A jövő héten Betegh Bébi a Cirkuszhercegnőben, azután a Madarászban Szentgyörgyi Mária és Borovszky Oszkár, a Fehér egér premierjén Kertész Mancsi bucsuzik. A többi bucsu a másik hétre marad.

Megszerette a leányát, elvette az anyját.

Budapesti nagyállalkozó bonyodalmas szerelmi históriája. — A kettős szerelmi életet élő vállalkozó harmadik vonzalma, amely egy új életről szól.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Nem mindennapi szerelmi regény foglalkoztatja most a magyar főváros társadalmát. Az érdekes történet főhőse Wallner Lajos nagyállalkozó, aki még 1919-ben szerelmi házasságot kötött és elvette egy vagyonos és előkelő földbirtokos család fiatal leányát, Simonyi Margitot. A házasság azonban csak pár évig volt boldog. Az asszony nemsokára észrevette, hogy férje elhidegült iránta és mind sürübben marad el hazulról, különböző üzleti és egyéb ürügyek alatt. Wallnerné észre, hogy valami nincs rendjén valahol és elhatározta, hogy megleszi urát. Egy szép este aztán, amikor a férj bejelentette, hogy vacsora után a klubba megy, Wallnerné nyomon követte urát és megdöbbenéssel észlelte, hogy a férj-uram egy Üllői-uti házba csöngetett be, ahol minden volt, csak ép az említett klub nem. Becsöngetett a házba a feleség is, aki nehéz borralalót adott a házmesternének, aztán megkérdezte: ismeri-e azt az urat, aki az előbb bejött a házba.

— **Hogyne ismerném** — felelt a házmesterné — hiszen az az ur a Schmidt leány férje és itt lakik a házban.

Wallnerné majdnem elájult e hír hallatára, de aztán tovább érdeklődött és megtudta, hogy a Schmidt-leány egy nyugalmazott miniszteri tanácsos árvája, aki édesanyjával együtt lakik az egyik első emeleti négyszobás lakásban.

— **A leány** — fejezte be a házmesterné — egyébként már két év óta felesége annak az urnak, aki az előbb felment.

Wallnerné hazaautózott és hajnalban, ami-

* **Pataky Béláné holnapi gimnasztikai matinéján** a kiváló testnevelési tanárnő következő tanítványai vesznek részt: Barthmes Hanne, Berger Lulu, Buzogány Judit és Márta, Derecskegy Juditka, Esslinger Terike, Fehér Gabi és Pisti, Fényes Juditka, Fischer Palika, Goldzeher Hédi, Gót Erzsi, György Endre, Halász Ági és Imre, Herbstein Bubi, Herczeg Ibolyka, Hilbert Józsi, Kabdebó Marianne, Kardos Marika, König Márta, Krepil Ági, Lengyel Gabi, Lévai Anci, Lócs Rudika, Lukács Margitka, Lusztig Anci, Mellinger Mária, Molnár Lili, Molnár Márta, Müller Piri, Orbán Pisti, Pollák Márta, Sándor Emmi, Schmidt-Pickó, Schwarz Évi, Székely Évi, Szigeti Lili és Magda, Szili György, Török Zoli, Trimbitioni Felice és Mircea, Vándor Ibolyka, Windholtz Tomi, Zádor György és Imre.

— **Az aradi Növédelmi Hivatal műsoros délutánja.** Az aradi Növédelmi Hivatal csütörtök délután tartotta idei műsoros délutánját meleg siker mellett. A Kulturpalotában szép közönség gyűlt egybe, amely lelkes tapsokkal honorálta az igazán élvezetes előadást. Elsőnek Lipkovits Ella kedves kis mesét mondott, osztatlan tetszést aratva. Majd Lengyel Baba énekét tapsolta meg a közönség. Hendl Margit és Wolff Jolán román tánc után felzúgott a taps. Suhajda Böske kiforrott tudást bizonyító zongorajátéka őszinte sikert aratott, majd Békési Mancika kedves számát követte tetszés. Irina Klarissza és Wellspilich Irén magyar táncának nyomában szinte vége-hossza nem volt a tapsviharnak. Ménési Mancsi igen bájos volt. Ezután a Csiri-Biri bohózatban Csejka Ida, Denich Mária, Faragó Éva, Gergely Klára, Horváth Juliska, Müller Margit, Peltz Mária, Nachtmann Aranka ügyeskedtek. Szünet után Mayer Angéla, Suhajda Böske, Paganini: Carneválját tolmácsolták virtuózzítással. Klasszikus táncban Sovánka linek volt nagy sikere. Haller Magda énekszámja is sok tapsot kapott. Bosnyai Magda kedves monológot mondott el igen szépen. Egy medvetáncban Sovánka Laci volt ügyes. A műsor utolsó számaként a

Kor a férj hazaérkezett, lejátszódott a nagy jelenet. Wallner nem tagadott, igaz, hogy nem is tudott volna, de kijelentette, hogy a Schmidt-leány nem felesége, csupán szeretik egymást.

— **Ha pedig te elválnál tőlem** — mondta feleségének — azonnal feleségül venném.

Wallnerné erre már másnap visszaköltözött szüleihez, de felkereste ügyvédjét a válóper végett, a férj is. Közölte a fiskálissal, hogy elutaszik és nem szándékszik visszatérni, aztán megkérte, hogy juttasson el levelet Schmidtkehez, amely sorsdöntő jelentőségű életében.

Ebben a levélben aztán csodálatos dolgot írt meg Wallner. Megírta, hogy ő tulajdonképpen nem is a leányt szereti, hanem az anyját, aki jelenleg ép a balzaci veszedelmes korban van. Kijelentette, hogy ő most Braziliába vándorol és ha az asszony követi őt, akkor ott feleségül veszi. A levélhez a nagyobb nyomtaték kedvéért, jelentős summát helyezett Wallner letétbe az ügyvédnél, az utóköltés céljaira, ő maga pedig hajóra szállt és elvitorlázott Brazília partjai felé. Schmidtne meglepetéssel kevert örömmel olvasta Wallner levelét és az ügyvédnek azt mondta, hogy ne szóljon a dologról senkinek, hisz arról szó sem lehet, hogy ő Wallner után utazzék. Egy álmatlan éjszaka azonban, ugylátszik, megváltoztatta Schmidtne véleményét is a dologról, mert másnap felment az ügyvédhez, felvette a pénzt, utlevelet szerzett és elutazott Wallner után. Leányával az utolsó pillanatban közölte szándékát. Szegény teremtes csak akkor tért magához a meglepetéstől, amikor a gyors édesanyjával már Keleöntöld tájékán járt, hogy elvigye ahhoz, aki szerette a leányát, végül pedig elvette — az anyját.

„Bucus a babaszobától” című kis szindarabot adták elő, amelyben Tichy Margit, Fischer Magda, Budalik Rózi, Molnár Piroška, Zih Teréz, Mang Ilona, Dospod Livia, Szarka Márta, Hisei Rózi, Muszka Mária, Raab Mária, Pap Ilona, Zaránd Pálma, Császi Lujza, Horváth Juliska, Oppenheimer Cili jeleskedtek.

Könyvolesőségi kirakat Kerpelnél

Öngyilkosság

a feleség miatt Aradon.

Aradi vasutas felakasztotta magát, mert a felesége elvált tőle.

(Arad, május 27.) Tegnap este telefonon jelentték az aradi mentőknek, hogy a Ghelu (Almos) ucca 7. számú házban öngyilkosság történt. A mentők kivonultak a helyszínre, ahol a fűskamrában eszméletlen állapotban találták Ghiura Miklós vasutast, aki felakasztotta magát, de idejekorán észrevették és sikerült a kötélről levágni. Az öngyilkost a mentők beszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették. Az ügyeletes rendőrkommiszár is értesítették az öngyilkosságról, aki a nyomozás folyamán, a kihallgatásokból megállapította, hogy Ghiura azért akart öngyilkos lenni, mert a felesége aznap este költözött volna haza szüleihez, hogy végleg elváljon férjétől. Bucsulevelet is írt, amelyben elbucszott feleségétől és leánykájától, majd a fűskamrába ment, ahol egy ruhaszáritó kötéltre felakasztotta magát. Ghiura felesége véletlenül benyitott a fűskamrába és ott találta férjét, a kötélen vergődve. Az asszony nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a kötelet azonnal kettévágta. A földrezuhant ember azonban még a mai napig sem nyerte vissza eszméletét. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kötel hurka körülbelül két percig volt az életunt nyakán és így annak légzőcsöve súlyosan megsérült. Állapota nem életveszélyes.

Jön!! ASSZONYOK GOLGOTÁJA

HARRY LIEDTKE és CONRAD VEIDT-ai

Csárdáskirálynő a legújabb filmszenzáció.

Elköltözik a Mult is az aradi Acsev-palotából

Koromzay Frigyes tíz esztendő kemény munkája után repatriál. — Négy év-tized — négy veszerigazgató. — Magyarországra visszik az Acsev-vesztrók arcképeit.

(Arad, május 27.) Koromzay Frigyes, a megszünt Acsev. volt vezérigazgatója — mint azt már megemlítettük — augusztus elején elhagyja végleg Aradot, az átalakult vállalatot, a várost, amely 10 évi súlyos munkáját látta, otthonát... mindent, hogy öszülő fejjel repatriáljon, megpihenjen és ha lehet, egy idő múlva újból munkához lásson. Olyan munkához esetleg, amelynek lehetőségei és eredményei őt is kielégítenék a legteljesebb mértékben. Mert kétségtelen, hogy Koromzay Frigyesnek, az Acsev. utolsó vezérigazgatójának a legtragikusabb feladat jutott osztályrészül: eltemetni egy virágzó, pompás vállalatot, látni, hogy napról-napra, hogy sorvad és pusztul egy nagyszerű, életerős vállalkozás a legképtelenebb erőfeszítések ellenére is, mert a világháború és a világpolitika szeszélyes hullámai nem kíméltek meg semmit sem, ami az utjukba került.

Válami megmagyarázhatatlan és szinte babonás megdöbbenést keltő érzés van abban, hogy az Acsev. vezérigazgatói székében nemült senki sem tovább, mint 10 évig. Pontosan 10 évig. Negyven éves az Acsev. Négy vezérigazgatója volt. És mind a négy pontosan 10 évig viselte ezt a tisztséget. Boros Beni 1886-tól 1896-ig igazgatta a vállalatot. Halála után 1897-ben Vásárhelyi Béla lett a vezérigazgató, 1907-ben szivszélihidés ölte meg. 1907-től Fábrý Sándor vezette az Acsevet. Tíz évre rá 1917-ben meghalt ő is. Ekkor került a vezérigazgatói székbe Koromzay Frigyes és 10 évre rá, 1927-ben meghalt az — Acsev.

1917 vége!... A világháború legkritikusabb ideje. És ekkor foglalja el a vezérigazgatói széket Koromzay Frigyes. Fejlődésről, továbbhaladásról szó sem lehet. A halálos nagy birkózás utolsó momentumai peregnék le a szemek előtt. Örülni kell, ha a rongálást és pusztulást fel lehet tartóztatni. De ez is csak ideig-óráig sikerül. 1918. végén az alkalmatlank szakszervezeti tanácsa bizalmatlanságot szavaz az igazgatóságnak. 1919-ben Dessewffy Aurél és Szóts Áron lejönnek Budapestre vizsgálatot tartani, aminek az lett az eredménye, hogy a tanács ismét bizalmat szavazott a régi igazgatóságnak. Koromzay újból elfoglalta nehéz hivatalát és hozzálátott, hogy a vörösök pusztításainak nyomait eltüntesse. Eközben kötik meg a békét és a békeszerződés derékban szeli ketté az Acsev. vonalait. Egy ideig még csak érintkezni sem lehetett az elvált magyarországi résszel. Végre sikerült elérni, hogy a magyarországi részt egyidőre a magyar állam vegye kezelésbe és ezután emberfeletti feladat következett: a romániai vasutész életképessé tétele. Javában folyt a munka, amikor 1922-ben híre járt, hogy a magánvasutakat az állam fogja átvenni. Megindultak a tárgyalások, amelyeknek során be akarták bizonyítani a kormánynak, hogy a szóbanforgó vasutvonalak magánkézben való maradása fontos közgazdasági és államérdek is, 1923. február 1-én azonban életbelép a magánvasutak állami kezelésbe való vételéről szóló törvény és az Acsev. vasutvonal nélkül maradt. Kritikus idő volt ez. Az alkalmazottakat és a 400 nyugdíjast fizetni kellett és a legfőbb bevédelmi forrás hiányzott. Erdőkitermeléssel sem lehetett foglalkozni, hiszen a vállalat erdei kisajátítási eljárás alatt állottak, egyedül az addig komolyan számba sem vett cementgyár volt az, amiből valahogyan lehetett és kellett is pénzt előteremteni. Koromzay ekkor sem csüggedt. Felfokozott munkával sikerült a cementgyár révén is a vállalat megélhetését biztosítani, de ez már csak szomorú vegetálás, napról-napra való életmeghosszabbítás volt a multból képest. Lassan elérkezett aztán 1927. május 25-ike is, amikor az Acsev. neve is a multté lett.

És ebben csucsosodik ki az Acsev. utolsó vezérigazgatójának tragédiája. Beült 1917-ben a vezérigazgatói székbe egy akaratával, lobogó ambícióval és tehetséggel megáldott, szakképzett ember és hiába volt minden munkája és kimondhatatlan fáradozása, nem tudta fejleszteni a vezetése alatt álló, európai títu-

vállalatot, sőt végig kellett néznie, fájó szívevel és reménytelen küzdelem között, hogyan sorvad el az napról-napra, évről-évre. Koromzay Frigyesnek, az utolsó vezérigazgatónak jutott az a fájdalmas és ironikus sors, hogy noha minden idegszála és munkája az ellenkezőt akarta: neki kellett eltemetni az Acsevet.

... A közgyűlési teremben 16 pompás olajfestmény függ némán. Az Acsev. alapítói és vezérei: Boros Beni, Vásárhelyi Béla, Fábrý

Még egy pezsgőgyár készül Aradon.

Littke pécsi pezsgőgyáros tárgyalásai egy Romániában létesítendő gyártelep ügyében.

(Arad, május 27.) Littke József a pécsi pezsgőgyár tulajdonosa tegnap Aradon tartózkodott. Littke azzal az érdekes tervvel foglalkozik, hogy pezsgőgyárat létesítsen Romániában. Bucurestiben töltött néhány napot és ott beható tárgyalásokat folytatott az illetékes körökkel. A tárgyalások még nem nyertek befejezést, azonban kedvező mederben folynak és az a terv merült fel, hogy Littkéék Aradon építik fel pezsgőgyárukat. Ebből a célból Littke József tegnap Aradra jött és itt a gyár létesítése ügyében érintkezése lépett a szakkörökkel. Littke az egész napot Aradon töltötte és csak ma reggel utazott vissza Pécsre, de valószínű, hogy néhány napon belül ismét Romániába jön, hogy a pezsgőgyár létesítéséről

Sándor, báró Atzél Péter, báró Bohus László, Zsigmond és István, báró Klein Ferenc, báró Urbán Iván, báró Lonovics József, Fábán László, Purgly János, gróf Zselénszky Róbert, Hegedűs László, Salacz Gyula és Nachtnébel Ödön. Ezek a képek, amelyek mozdulatlan komolysággal hallgatták végig a mostani rendkívüli közgyűlést is, szintén áthurcolkodnak a távozó vezérigazgatóval együtt Magyarországra és Budapesten a Szeged-Csanádi Egyesült Vasutak (az Acsev. magyarországi társasága) igazgatósági palotájában nyernek elhelyezést. Egy van már csak azok közül életben, akiket a képek ábrázolnak: gróf Zselénszky Róbert. Ezzel aztán a Mult is kiköltözik az aradi Acsev-palotából.

megkezdett tárgyalásokat befejezze. A Littke-cég terve általános érdeklődést keltett.

Szöllőgazdák figyelmébe!

Peronospora, ilonca, szőlómoly, valamint a szőlőben és gyümölcsösben rágható pusztító minden rovar ellenszere a

NOSPRASEN

Általánosan elismervé. Kifogástalanul lebeg és tapad. Az egyszer elkészített keverék korlátlan ideig használható. Föltétlenül biztos hatás. Kapható minden mezőgazdasági üzletben, egyesületben stb., vagy alábbi cégnél: **ROMANIL R.-T.** Timisoara I, Bánati-palota

Hogyan vizsgáztatják az aradi táncitanárokat.

Százhuszonnégy kérdésre kell felelniök a június 14-iki vizsgán.

(Arad, május 27.) Az egyik aradi tánciskolában voltam az este. A zene charleston ritmusokba rángatta az ifju s kevésbé ifju lábukat, a fehér és rózsaszínruhás kisleányok hájos mosollyal simultak a lovag keblére: szóval a szokásos tánciskolai udvarlás, simulás és flört folyt. A szünetben eltűnt a hájos táncitanár és aki véletlenül ráakadt, csodálkozva konstataálta, hogy összerakott homlokát, elmélyedve tanulmányozott egy kis füzetkét.

— Csak nem tanul ilyen nagyszerű hangulat közepette?, hangzott a meglepett kérdés.

— Mi az, hogy tanulok — volt a válasz. — Magolok és fájdalom igen nehezen megy. Nézze — s ezzel odanyújtotta a kis füzetkét.

A füzetből aztán kiderült, hogy június 14-én, reggel 9 órakor kezdődik Bucurestiben az Ujságíró Szindikátus palotájában a táncitanárok és tanárnők vizsgája, amelyen a „drukkoló” jelentkezőket 124 kérdésből vizsgáztatják elméletileg és gyakorlatilag. Tegnap kapták meg az aradi jelöltek az öt oldalas füzetet, amelyben fel vannak a különböző kérdések sorolva. És ma már szorgalmasan tanulnak Aradon a táncitanárok és tanárnők a június 14-iki vizsgára, amelytől egész existenciájuk függ. A kérdések felölelik az összes táncstudományokat a tánc eredetétől kezdve, egészen a black bottom történetéig, mindent kell tudni a jelöltek akinek bármilyen táncot — a bizottság felszólítására — be is kell mutatni. A vizsgáztató bizottság nem törődik a divattal, mert a kérdésekben nemcsak a modernebb táncok szerepelnek, hanem a vizsgázóknak a memette, gavotte, galliarde, polka, mazurka, valcer, sottis, négyes és egyéb más, talán régen elfelejtett táncokról is részletes magyarázatot kell adniok. Azt is pontosan tudni kell a jelölteknek, hogy az egyes táncok között mi a különbség, sőt azt be is kell gyakorlatilag mutatniok. Tudni kell azt is, hogy melyik táncot ki fedezte fel és mi a története. A vizsgázóknak román állampolgársági és erkölcsi bizonyítványt és táncitanítói végzettséget kell beadniok, azonkívül igazolni kell, hogy mióta tanít. A vizsga díja 500 lej.

A kérdések nagyrészt bizonyára minden jelentkező meg tudja majd adni a felele-

tet, sőt be is tudja mutatni, egyelőre azonban nagy a „drukkolás” a táncitanítói berkekben és bizonyos, hogy diák, vagy diákleány korokban sem tanultak a vizsgázók olyan buzgalommal, mint most — mondja szomorkásan mosolyogva a fiatal tanár, — aki este, amikor bejárulnak az iskola kapui és a vidám növendékek nevetve, fáradtan indulnak hazafelé, megy haza és előveszi a kis füzetkét, keresi az adatokat és szorgalmasan tanul, nehogy a szigorú bizottság olyan bizonyítványt adjon neki, amelynek a végén ez a szomorú megállapítás szerepel: Ismétlésre utasítatik... (m. r.)

Előirt új üzleti könyvek Kerpelnél

Rehabilitáltak egy súlyosan megvádolt tisztet

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: A hatodik hadtest hadbírósa ma egy hosszú idő óta huzódó ügyben hozott ítéletet. Még 1919-ben több feljelentés érkezett Papházy Jenő rékási születésű aktiv hadnagy ellen, aki akkor a satmari (szatmári) 87-ik gyalogezredben szolgált, hogy számos satmari (szatmári) börtönereskedőt megszarolt és rangját is jogtalanul viseli, mert az osztrák-magyar hadseregben nem volt tiszt. Több, mint nyolc esztendeje folyik a per a hadbírósa előtt, amely 1923-ban hat évi fogházra ítélte a hadnagyot. A védelem felebbezése folytán az ügyet ma újra tárgyalta a cluji (kolozsvári) hadbírósa. A tárgyaláson a királyi ügyész vádbeszédében nem látta bebizonyítottnak a vádat és ő maga kérte Papházy felmentését, amelyet a bíróság magáévá is tett, azzal az indokolással, hogy a hadnagy csak kisebb szabálytalanságokat követett el, amelyek amnesztia alá esnek.

Jön!! ASSZONYOK GOLGOTÁJA

HARRY LIEDTKE és CONRAD WEIDT-ai

— Megszöktek a magyar bankjegycsalók büntársai. Budapestre jelentik: A Magyar Nemzeti Bank bankjegycsalói közül eddig ketten vannak — mint jelentették — letartóztatásban. Még két tisztviselőnek bünrészességet nyert beigazolást, de azokat nem lehetett letartóztatni, mert megszöktek és tartózkodási helyüket kinyomozni mindeddig nem sikerült.

Csárdáskirálynő a legújabb filmszerezés.

H I R E K.

Szenes Béla meghalt.

Az ismertevű vigjátékíró tragikus elhunyt.

(Az Aradi Közlöny Budapesti tudósítójától.)
A magyar irodalom és újságírás egyik legismertebb és legnépszerűbb munkása: Szenes Béla a kiváló humorista, az ismert magyar vigjátékíró, a Buta ember, Olasz asszony, Gazdag leány, Végállomás, Csirkédög, Alvó férfi és Nem nőstülök nagy sikert elért vigjátékok neves szerzője, tegnap reggel hirtelen meghalt. Fiatalon érte utól a tragikus halál az ismert író, akit 33 esztendősen szívi szivbaja ölt meg. A halálról, amelynek híre nagy megdöbbenést és sajnálkozást váltott ki az egész országban, budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Csütörtök reggel félhatkor Szenes Béla felesége arra lett figyelmes, hogy férje hörög. Azonnal felmerült, férje segítségére sietett és látva, hogy Szenes nagyon rosszul van, orvosért telefonált. Az orvos azonnal eljött Szenes Béla Döbrői-úti villájába, azonban mire odaért, Szenes Béla örök álmra szenderült. Halálát nem előzte meg nagy halálküzdelem, alig néhány percig tartott és a könyörtelen kaszás győzelmesen ragadta el újabb áldozatát, a magyar irodalom és a magyar újságírásnak egyik kiváló egyéniségét. Szenes Béla már évek óta szívbajban szenved, gyakran töltött heteket Balatonfüreden, azonban állapotának rosszabbodására semmiben sem lehetett következtetni és így halála egészen váratlanul következett be. A tragikus halálát halt író felesége és két kisgyermeké gyászolja.

Szenes Béla mindössze 33 éves volt. Már mint fiatal újságíró feltűnt humoros novelláival és karcolataival és később a Szenes ember tréfái valószínű fogalommal váltak Magyarországon. A vigjátékírásban is egyremásra érte el a jelentős sikereket és a mai magyar színpadi szerzők közül talán senki sem ismerte jobban a budapesti közönség speciális ízlését, mint Szenes Béla. Kimondottan pesti miliőben gyökerező témái és alakjai nagy sikerre vitték darabjait, amelyek közül néhány a külföldön is jelentős sikereket ért el. Temetése, amelyről a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete és az Újságíróegyesület gondoskodik, vasárnap délelőtt lesz, amikor is a rákoskeresztúri zsidótemetőben helyezik örök nyugalomra a tragikus körülmények között elhunyt ifjú magyar író.

A király Bulgáriába megy üdülésre.
Szófiából jelentik: A Dnevnic című lap értesítése szerint Ferdinand király rövidesen Bulgáriába utazik, ahol a Szófia melletti Dervent rádiómező fürdőn kurát folytat. Boris bolgár király a fürdőben lévő villáját bocsátotta Ferdinand király rendelkezésére.

Mitilneu külügyminiszter hazaérkezése.
Bucurestiből jelentik: Mitilneu külügyminiszter elutazott Párisból. Ünnepeket fogadására Bucurestiben nagy előkészületeket tésnek, miután a külügyminiszter úgy a foachimstali kisanantikonferencián mint Párisban képviselte Románia érdekeit.

Trancu Iasi miniszter a gruff konferencia egyik elnöke. Genéből jelentik: A nemzetközi munkügyi konferencia Thomas javaslatára a kormánykiküldötték csoportjának elnökévé Trancu Iasi román munkügyi minisztert választotta meg. Mircea mérnök, műszaki tanácsos pedig a munkaadók csoportjának alelnöke lett.

Elköltöznek az olasz hősök az aradi temetőbe. Ma Aradra érkezett Vittorio Vespasiani olasz kapitány, aki — mint az Aradi Közlöny megírta — személyesen vezeti a munkálatokat az olasz hősöknek a micalacai katonai temetőből való elszállítása ügyében. A kapitány ma érkezők között Popoviciu kapitánnyal, a Hősök sírja-egyesület végrehajtó-bizottság elnökével, akivel megbeszéléseket folytatott az exhumálásra és a hősöknek elszállítására vonatkozólag. Aradon körülbelül 120 olasz katonai hősök és a halottakat vivő koporsókat már a munkás elköltözték az aradi bizottsághoz. Az exhumálásokat néhány napon belül megkezdődnek és azután megtörténik a halott hősöknek Aradról való elszállítása. Az olasz hősök exhumálásával kapcsolatban a Hősök sírja-egyesület megkezdte a hősöknek a többi temetőből való elszállítását és a micalacai temetőben való elhelyezését.

Elmarad a véndiáktalálkozó Aradon.

Barabás Béla hazatért külföldi utjáról. — Beszélgetés Arad magyar szenátorával.

(Arad, május 27.) Barabás Béla dr., aki ügyfelei megbízásából több ideig Budapestent tartózkodott, visszaérkezett Aradra és fogadta munkatársunkat, aki előtt a következőket mondotta:

— Budapesti utam teljesen magán-, illetve üzleti jellegű volt. Néhány ügyfelemről ugyanis azt a megbízást nyertem, hogy tekintettel az itteni, abnormisan magas kamatlábra, kíséreljem meg a nagyobb pesti pénzüzeteknél elsőrendű bekebelezésre pénzkölcsönt szerezni. Sajnos, azonban ez a misszióm nem járhatott sikerrel, mert Romániával szemben a külföldi kölcsönök ügye még rendezetlen, úgy, hogy a

— Berthelot tábornok Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Berthelot tábornok szerdán délelőtt a fővárosba érkezett.

— Megszüntetik Bulgária katonai ellenőrzését. Szófiából jelentik: A lapok jelentése szerint a nagykövetség tanácsa elhatározta Bulgária katonai ellenőrzésének megszüntetését.

— Besszarábiai lelkészek tanulmányútja Aradon. Érdekes vendégei voltak ma Aradnak. Besszarábiából a hutini egyházkerület 20 kerületi esperese érkezett meg ma Aradra Puiu püspök vezetésével, hogy megtekintésük a várost. Az esti korzón nagy feltűnést keltett a besszarábiai esperesek csoportja, amint több helybeli esperes vezetésével megtekintették a különböző nevezetesen épületeket. Látogatást tettek a szemináriumban, az internátusban, a székesegyházban, a minoriták templomában, végül pedig a kulturpalotába mentek, ahol a múzeumot és képtárat tekintették meg. Este 8 órakor pedig társasvacsorán vettek részt a Fehér Keresztben. A hutini esperesek, akik már előzőleg Clujon (Kolozsváron) és Oradeán (Nagyváradon) is voltak, este fél 10 órakor elutaztak Craiovára.

— Csicserin Németországban. Párisból jelentik: Csicserin szovjet külügyi népbiztos ma Párisból Frankfurtba utazott, ahol néhány napig fog tartózkodni, azután visszatér Moszkvába.

— Megszervezik Aradon a piaci rendőrséget. Az aradi államrendőrségnek tudomására jutott, hogy a kora reggeli órákban állandóan nagymennyiségű zöldségféléket vásárolnak össze aradi ügynökök az élelmiszerpiacokon, azzal a szándékkal, hogy az összevásárolt élelmiszer Magyarországra csempéssék. A ma reggel tartott razzia rengeteg csempészésre szánt zöldségféléket foglalt be a rendőrség. A prefektúra elhatározta, hogy a piaci tevékenység fenntartására megszervezi a piaci rendőrséget.

Holnap d. e. 1/2 11 órakor az aradi Kulturpalotában PATAKY Béláné tanítványainak gimnasztikai MATINEJA Jegy: Sándor Ferenénél

— Faluk népe a csendőrök ellen. Dorohóból jelentik: Vérés tragédia játszódott le tegnap délután a hudesti-i bacsun. Agapi Darit Tarl szabadságon levő csendőrközlőlegény ritas állapotban összeszalagzott több földműveléssel, akik a szerencsétlen embert súlyosan összeszurkálták, úgy, hogy haldokolva szállították be a dorohói kórházba. Attikor az esetről jelentést tettek a dorohói csendőrszámnyak, ugyanakkor hasonló blüntényről érkezett jelentés Corlateni közeli községből is, ahol ugyancsak egy csendőr, Vasile Bordianu esett áldozatul. Vasile Bordianu szolgálatteljesítés közben észrevette, hogy az egyik ottani körösmában a záróra után is többen mulatnak, mire beszólt, hogy a vendégek nyomban távozzanak. A mulatozók egyike, a község bírása szidalmazni kezdte a csendőrt, majd a többiekkel együtt az uccára jött ki, ahol megtámadták és súlyosan elverték Bordianut, akitől fegyverét és ruházatát elvették. Mindkét ügyben megindult a vizsgálat.

magyarországi bankok még nem bocsátkoznak hitelügyletbe romániai felekkel.

— Hogyan áll az aradi véndiák-találkozó ügye? — kérdeztük.

— Juniusra, pontosabban pünkösdre terveztük ezt a hatalmas és szép ünnepséget — mondotta Barabás Béla dr., — sajnos azonban a körülmények kétségessé tették, hogy az ünnepély a tervezett impozáns arányokban folyhassék le és így jónak láttuk a találkozót egy másik, kedvezőbb időpontra halasztani. Hogy ez mikor lesz, azt persze még most nem tudhatjuk, de remélem, hogy ez a kedves és meghatározó ünnepély terve nem fog a közöny és feledés hinárába süllyedni.

— A magyar felsőház üdvözlé az Océán hőst. Budapestről táviratozzák: A felsőházi ülésén Wlassics Gyula megemlékezett Lindbergh kapitányról és indítványára elhatározták, hogy az amerikai szenátushoz üdvözlő táviratot küldenek.

— Meghalt az aradi ügyvédi kamara volt elnökének fia. Megrendítő gyászhir érkezett ma Makórá Aradra: Hász Sándor makói árvaszéki elnök e hó 18-án, 56 éves korában elhunyt, s egész Csanádmegye nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra. Hász Sándor, akinek felesége Návay-leány, fia volt néhai Hász Sándor királyi tanácsosnak, az aradi ügyvédi kamara egykori elnökének. Az elhunyt, aki nagy szerepet játszott Csanádmegye társadalmi életében is, Battonyán kezdte meg közigazgatási pályafutását, mint szolgabíró, s így jutott el az árvaszéki elnöki méltóságig.

— Aradvárosi tisztviselők lakáskérélmé. Beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy Aradváros vezetősége május 1-én felmondott a városi házak összes lakóinak. A felmondással kapcsolatban a városi tisztviselők, akik a város házaiban laknak, érdekes memorandumot nyújtottak be ma Aradváros vezetőségének. A memorandumban hivatkoznak elsősorban arra, hogy a város május elsején a törvénynek megfelelően emelte a házbéreket. Amennyiben pedig a lakók megfizették az emelésnek és magukra nézve elismerték a város által követelt házbéreket, nincsen ok arra, hogy az emeléssel egyidejűleg fel is mondjanak nekik. Kérik a várost, vegye tekintetbe azt, hogy a városi tisztviselők a mai körülmények között nem tudnak megfelelő lakáshoz jutni és ha volna is, nem tudják a horribilis béreket megfizetni és ezért hatálytalanítsa a felmondást a városi tisztviselőkkel szemben. Valószínű, hogy a város vezetősége segítségére siet az amúgy is gyengén fizetett tisztviselőknek és meghagyja őket lakásukban.

— Volt aradi gazdasági felügyelő kitüntetés. Meisner Ernő, volt aradmegyei gazdasági felügyelő, aki 12 éven át működött Aradon és sok jó barátot és ismerőst hagyott hátra, most a legmagasabb kitüntetés érte. Az imperium változásakor Makóra repatriált gazdasági főfelügyelőnek a mezőgazdaság fejlesztése körüli érdemeinek elismerésül Magyarország kormányzója a legmagasabb kitüntetést, a gazdasági főtanácsosi címet adományozta. A méltóságossá lett Meisner Ernő aradi szereplése alkalmával, a háborús közéleti ügyek sikeres irányításáért a Ferenc József-rendet kapta. Ez az újabb kitüntetés egy minden tekintetben kiváló képességű és nagy koncepciójú embert ért és az aradi és aradmegyei barátai és ismerősei bizonyára örömmel fogják ezt a minden tekintetben megérdemelt kitüntetést tudomásul venni.

— Engedélyezték az aradi szabadkőműves páholy működését. Bucuresti-i jelentések szerint Goga Octavian belügyminiszter legújabb kiadott rendeletében engedélyezte az aradi szabadkőműves páholy működését. Eredelőtünk Aradon a páholy vezetőségénél a működési engedély iránt, azonban Aradra eddig semmiféle hivatalos értesítés nem érkezett le az engedélyt illetően.

Működés házeladása Aradon. Érdekes, nagy összehozást reprezentáló házeladás történt ma Aradon. Winternitz Jenő aradi nagykereskedő Cloșca (Szent László) uccai magánházát megvásárolta Rosenberg Arthur aradi nagykereskedő. A vételár hárommillió lej.

Uj gyógyszerár Chisineu (Kisjenő). A közegészségügyi miniszter az aradmegyei Chisineu (Kisjenő) község részére egy második gyógyszerár létesítését engedélyezte. A koncesszió elnyerése iránti kérvények a szükséges okmányok becsatolásával a Direcțiunea Generala a Serviciului Sanitar Serviciul Farmaceutilor si Droghierilor Bucuresti-hez címezve legkésőbb június 15-ig nyújtandók be.

Az aradi Gutenberg-dalkör által rendezendő jótékonycélu hangversenyre, mely püsködő vasárnapján este a Kulturpalotában lesz, jegyek 40, 30 és 20 lejben előre válthatók a Tiszviselők és Munkások Fogyasztási Szövetkezetében Murásutján (Maros) uccán.

Nem lehet közös megegyezéssel válni. Budapestről jelentik: Az ugynevezett megegyezéssel válóperekre vonatkozóan elvi jelentőségű határozatot hozott az utolsó ülésében a Kuria Westermayer-tanácsa. A házasságfelek az egyik budapesti közjegyzőnél szerződést kötöttek, amely nemcsak a házassági kötelekben folyó vagyoni jogi kérdéseket rendezte, hanem arra nézve is megállapodtak, hogy a házassági bontóper a nő fogja megindítani a férje ellen; megállapodtak továbbá abban is, hogy a nő férje nevét a házasság felbontása után is viselhesse, továbbá, hogy a lefolytatandó házassági bontóper költségeit mindegyik fél maga viseli. A szerződés megkötése óta a felek különváltak, de mivel a nő a bontóper meg nem indította, a férj egy bizonyos idő eltelté után maga lépett fel keresettel felesége ellen. A törvényszék és ítélőtábla a keresetet elutasították s ezt az ítéletet a Kuria is helybenhagyta.

Ítélet a csobajai bünperben. Nyiregyháza-ról jelentik: A csobajai gyilkosság vádlottjai közül Begne Albert ma az utolsó szó jogán könnyezve és kezeit tördelve hangoztatta ártatlanságát. Kijelentette, hogy a gyilkosság idején ott tartózkodott a csobajai kastélyban a földbirtokos menyasszonyának, Kállay Angélnak elvált férje és lehet, hogy ő követte el a gyilkosságot, hogy volt feleségén megbosszolja magát. — A rámszabott büntetést elviselem — mondotta, — de majd kiderül az igazság. — Utána Begne Béla szintén zokogva kijelentette, hogy Krisztus pénzért szenvedett, bennünket is emiatt ítélnék el. Este nyolc órakor mondotta ki a nyiregyházi törvényszék az ítéletet. A bíróság Begne Albertet előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetése miatt életfogytiglani fegyházra ítélte. Begne Bélát felmentették.

Megbüntetett anya. Az aradi törvényszék ma gondatlanságból okozott emberölés büntetése miatt 500 lej pénzbírságra ítélte Somogyi Mihályné socorodi asszonyt. A szerencsétlen anya az elmúlt év őszén a tűzhely körül játszadozó két és fél esztendőes gyermekét véletlenségből leforrázta. A gyermek a szenvedett súlyos égési sebeke pár nap múlva belehalt. A törvényszék enyhítő körülménynek vette az anya szegénységét és az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette.

Gyanus kerékpárt talált az aradi rendőrség. Az aradi államrendőrség tegnap letartóztatta Mihalache Vasile bucaresti-i fiatal embert, aki számozatlan kerékpárral járt az uccákon. A rendőrség gyanusnak találta igazolványait és azt hiszik, hogy a letartóztatott lopta a teljesen új kerékpárt. A nyomozás megindult.

Megloptak egy aradi iparost. Marita György aradi férjiszabó feljelentést tett a rendőrségen, hogy a buzsáki telken lévő kertjéből nagymennyiségű gyümölcsöt loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Aradi háztulajdonosok közgyűlése. Az aradi háztulajdonosok szövetsége 1927. május 26-án délután 4 órakor a városháza nagytermében tartja meg rendes évi közgyűlését, melyre a szövetségi tagokat meghívja az elnökség.

Megalakul a munkakamara Aradon.

Aradváros vezetősége előkészíti a munkakamarai választásokat.

(Arad, május 27.) Aradváros vezetősége a közeli napokban megkezdte az előkészületeket a munkakamarai választásokra. A munkakamarákról szóló törvény alapján ugyanis a város vezetőségének kell összeírni a választókat, sőt a szükséges előmunkálatokat is neki kell elvégezni. Miután azonban a törvény maga homályos pontokat tartalmaz, a város vezetősége most a végrehajtási utasításokat várja, amely tisztázza majd a bizonytalan részleteket. Így még tisztázásra szorul az a körülmény is, hogy mely munkaadók tartoznak a kereskedelmi és iparkamara és mely munkaadók a munkakamarához. A végrehajtási utasításokat pedig Trancu Iasi közmunkaügyi miniszter Genéből való hazatérése után adják ki és ennek megtörténte után nyomban megkezdődnek a választási előkészületek.

Biztos helyről vett értesülésünk szerint a vá-

Döntő harcok Kinában. Hankauból jelentik: Hankau előtt óriási csata folyik. A döntő harc Csang Csi Linnal kezdetét vette. A kommunisták minden embert besoroznak a hadseregbe. A hivatalos jelentések szerint az északiak 120.000 emberrel, a nacionalisták 70.000 emberrel rendelkeznek.

Adóhátralék fejében lefoglalták a timisoarai (temesvári) Ferdinand-szállót és éttermet. Ma délelőtt 11 órakor megjelent a timisoarai (temesvári) Ferdinand-szálló éttermében egy pénzügyi tanácsos, egy végrehajtó, egy rendőrtiszt és három rendőr, akik lezárták az éttermet. Ezt megelőzőleg a pénzügyi tanácsos lefoglalta a kávéház és étterem összes berendezését, adóhátralék fejében. A nagy feltűnést keltett foglalás oka az, hogy Iritz Zsigmond és társai, a kávéház és étterem tulajdonosai, egy és fél millió adóhátralékkal tartoznak a pénzügyigazgatóságnak, amely most lepecsételtette a helyiségeket. Iritzék táviratilag kérték a pénzügyminisztériumot, hogy oldja fel a foglalást. Miután válasz eddig nem érkezett, az étterem és szálloda egyelőre zárva marad.

Vasassztráik készül Oradeán (Nagyváradon). Oradeáról (Nagyváradról) jelentik: Az Oradeai Vasöntőde r.-t. néhány nappal ezelőtt két munkásnak felmondott, amit rövidesen 42, majd tegnap 20 munkás elbocsátása követett. A tömeges elbocsátás nagy nyugtalanságot keltett a munkásság körében, mert éppen most folynak a tárgyalások a kollektív szerződésre vonatkozólag. A munkásság és a gyárigazgatóság között megindultak az egyezkedő tárgyalások, amelyek ha holnapig nem vezetnek eredményre, az összes vas- és fémmunkások sztrájkba lépnek.

Erdélyi katolikus leányegyesületek nagygyűlése. Az erdélyi katolikus leányegyesületek július 15-én tartják meg Oradeán ifjúsági közgyűlést és előadói kurzusukat. A nagygyűlésen az aradi leányegyesületek küldöttei is részt vesznek.

Hányan őrzik Szent István koronáját. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Ambrózy Gyula koronaőr a szent korona ládájának kulcsai ügyében interpellált. Hangsúlyozta, hogy a forradalom óta a két koronaőrön kívül a miniszterelnöknek is kulcsa van a koronahelyiséghez és így a miniszterelnök személyével harmadik koronaőr keletkezett. Annak idején a másodpéldányokat a miniszterelnökségtől magához vette és halála órájáig nem adja ki őket. Azért interpellál, hogy rendezzék ezt az ügyet. Bethlen István gróf azonnal válaszolt és kijelentette, hogy ő is szükségesnek tartja a sürgős elintézését. Hajlandó szabályzatot készíteni és a kidolgozásnál Ambrózy véleményét is figyelembe venni. Ambrózy tudomásul vette a választ.

Finom bundák nyári gondozása Guttmann szücsnél, Str. Alexandri (Salac-u.) 1.

— **Öt millió lej nyerhető 25 lej ellenében** a tűz- és vízkárosultak javára rendezett sorsjátékon. Huzás 1927. szeptember 11. Sorsjegyek kaphatók a bank- és pénzváltó üzletekben, valamint a dohánytözsdekben.

lasztások lezajlása után nem választják meg azonnal a kamara vezetőségét, hanem egy interimári bizottság vezeti ideiglenesen a kamara ügyeit. Ez az interimári bizottság készíti azután elő a vezetőségi választásokat. Valószínű, hogy a választást már a nyár folyamán, vagy legkésőbb ősz elején tartják meg. Arad iparosai körében aggodalommal várják az új alakulatot, miután ez az iparfestültek eddigi jogainak alapos megvíválásáért jelenti. Az iparfestület pedig megalakulása óta a mai napig hivatása magaslatán állott és így attól félnek, hogy a munkakamrák megszüntetése következtében az iparosok hatalmas támaszukat veszítik el. A munkakamarai választók munkaadók és munkások lesznek, akiknek egyébként ugyanazon követelményeknek kell megfelelniök, mint a többi választóknak: román állampolgársággal kell hogy bírijanak és nagykoruaknak kell lenniök.

Statárium a Missisipi árterületén. New Yorkból jelentik: Az amerikai kormány a Missisipi árterületen történt nagyszabású rablások miatt, etatáriumot hirdetett ki erre a területre.

Felhívás a nyugdíjasokhoz. Az állomáson fizetett nyugdíjasok e hó 28-án, szombaton este fél 7 órakor, igen fontos értesítés tárgyában jelenjenek meg az egyesületi helyiségünkben. Az aradi nyugdíjas-egyesület vezetőségének nevében: *Went* figyv. elnök.

Ki a nagyobb ur?

Etkéttvíta a csehszlovák elnök és a palesztinai angol főbiztos között. — Érdekes incidens Masaryk palesztinai utazása körül.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának jelentése.) A „Bohemia“ Masaryk köztársasági elnök palesztinai utazásáról inván, érdekes titokról rántja le a leplet.

Masaryk április első felében Palesztinában nyolc napos látogatást tett. Ez a látogatás, melynek nem volt hivatalos jellege, az utolsó pillanatban formai okok miatt majdnem hajótörést szenvedett. Még az utazás előtt fölmérült a kérdés, hogy vajjon Masaryk elnök tegyen-e előbb látogatást lord Plumernél, a palesztinai főkormánybiztosnál, vagy pedig fordítva. A főbiztos abból az elvből indult ki, hogy ő az angol király közvetlen helyettese és így Masaryknak kell először meglátogatnia őt. A csehszlovák kormány képviselője ezzel szemben az előkészítő tanácskozásoknál arra a körülményre hivatkozott, hogy Egyiptomban először az angol főbiztos látogatta meg Masarykot. A palesztinai főbiztos ezt az argumentumot nem fogadta el, arra hivatkozván, hogy az egyiptomi főbiztos államjogi helyzete egészen más, mint a palesztinaié. A jeruzsálemi csehszlovák konzul erre kormányra megbízásából kompromisszumot ajánlott fel oly értelemben, hogy a két államférfiú hivatalos találkozására egy reggeli alkalmával történjen meg, amely reggelit lord Plumer Masaryk elnök tiszteletére kívánt adni és amelyre a meghívót Masaryk már Egyiptomban meg is kapta. A főbiztos kabinetfőnöke ezt a javaslatot is elutasította azzal a megjegyzéssel, hogy lord Plumer nem tekintheti a reggelit látogatásnak. A tárgyalások ezzel holtpontra jutottak, sőt Masaryk elnök még a reggelire vonatkozó meghívást sem fogadta el.

A legutolsó pillanatban a következő megoldást találták: Az elnök a nagy angol haditegetőben az elesett angol katonák tiszteletére koszorút helyezett el. Ez a temető a főbiztos rezidenciája közelében fekszik és itt ez alkalommal történt meg a két államférfiú első találkozására: ezután pedig először az elnök a főbiztosnál, majd a főbiztos az elnökkel tett látogatást.

Ezzel a vitás kérdés elintéződött, azonban mindkét részről visszamaradt bizonyos lehangoltság, úgy, hogy az elnök egész palesztinai tartózkodása alatt egyetlen egyszer sem volt vendége a főbiztosnak s a két államférfiú többször nem is találkozott. A lap cikke élénk feltűnést keltett Csehszlovákiában.

Fekete madár: LON CHANEY-vel vasárnapról az aradi Urániában

SPORT

Universitatea a cluji kerület
bajnokcsapata.

A Victoria ifjúsági csapattal állt ki az U. ellen, csak hogy az egyetemisták nyerjék meg a bajnokságot. — Az AAC meglepésszerű veresége a TAC-tól.

Clujon (Kolozsváron) tegnap dőlt el az évi bajnokság — sportbotrány keretében. Ugyanis az Universitatea csapatának voltak viszonylag legnagyobb esélyei a bajnokság megnyerésére, amelyet, hogy teljesen bizonyossá tegyenek, kettős driblit csináltak. Először is az erősen feljavult és az élen levő RMS csapata máriól-holnapra elvesztett két pontot (!), de ez még nem volt elég, a tegnapi Victoria—Universitatea mérkőzésen a Victoria 6 darab ifjúsági játékosal állott fel és az egész csapat megdöbbenő módon szinte előkészítette az U. goaljait. Szóval a Victoria „lefeküdt” az U.-nak. A match eredménye 5:0 volt az U. javára. A match eredménye Arad rendezett még mérkőzést: az AAC a TAC-ot fogadta. A TAC-nak sikerült a revánsmérkőzés, amennyiben a vasárnapi 2:1-es vereséget korrigálva, 1:0 (1:0) arányban megverte az AAC-ot. Az eredmény kétségtelenül meglepetés, ezt az AAC több tartalékjával lehet magyarázni, akik jóval gyengébbek voltak a szintén tartalékkal felálló TAC kiegészítő játékosainál. Előzőleg a TAC hazénistái 15:6 (8:2) arányban legyőzték az AAC hazénista lányait. Goalszerzők Freiberg Eszti (10), Popovičus Ius (4) és Engelmanné, illetve Kemény Mici (3) és Weichelt Paula (3).

O A Hungária megverte a Sláviát. Budapestről jelentik: *Hungária Slávia (Prága) 2:1 (2:1)*. Nemzetközi mérkőzés. A küzdelmet a Hungária rég nem látott lelkesedése és pompás játéka uralta mindvégig. Már a 8. percben goalt szerez a Hungária, amikor is Molnár ideális centerét Opatá befejeli. A Slávia felnyomulva erősen küzd, de Biri, a Hungária új kapusa mindent ment. De a 26. percben mégis csak sikerül az egyenlítés Pordhazil goaljával. A 32. percben már ismét a Hungária vezet: Orth passzát Skwarek, a III. ker. TVAC volt csatárjátékosa behelyezi. A II. féldőt változatos, szép játék jellemzi, veszélyesebb Hungária támadások jegyében. A féldő végén erős Slávia-finis, azonban a jól tömörülő Hungária és Biri hősiessége megakadályozzák a Slávia egyenlítési akciót. A Hungáriából Biri fenomenális védését kell elsősorban említeni, a csatársor is igen ötletes és támadóképes volt, egyébként a Hungária teljesítménye általános meglepetést keltett, mert szakvélemények szerint ily jó Hungária már hosszú idők óta nem szerepelt és ez különösen szembetűnő volt a múlt heti — Nemzetiek elleni — szereplése után.

O Színészek—Kornis-cég mérkőzés lesz ma délután 5 órai kezdettel az AAC-pályán. Előzőleg 4 órakor a színésznők hazénistái játszanak a Kornis-cég hazéna-csapatával. A futsalmérkőzés kezdőrugását Havassy Mimi primadonna rugja.

O A színészek legyőzték az orvosok csapatát. Színészek—Orvosok 6:1 (4:1). A színészek Révész (3), László (2) és Mészáros goaljaival biztosan győztek.

O A Magyar kupa középdöntője. A magyar kupa középdöntőben az Ujpest megverte a Bástyát 4:2 (0:1) arányban, a Ferencváros pedig a Budai 33-ast győzte le 4:1 (0:1)-re, így tehát a döntőre a Ferencváros, és az Ujpest kvalifikálták magukat.

Az Urániában ma szombaton utoljára:

Boxbajnok menyasszonya

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9-kor kezdődnek

A kosztüm újra meghódította
a korzókat.

Hosszu évek után ismét divatba jött ez a szerény, de kifogástalan öltözék.

(Arad, május 27.) A májusi korzón sűrűn találkozunk az idén a kosztümmel, amely a legutóbbi esztendőben meglehetősen kiment a divatból. Régebben, különösen a szerényebb viszonyok között élők s a munkájuk után járó hölgyeknek legjobb menedéke volt a kosztüm, amelyet egy könnyű bluzzal kiegészítettek és megvolt a tavaszi öltözék. A kosztümöt kiszorították a különböző kepek, köpenyek, zsorzett felöltők és az uccai ruhák, holott a kosztüm a maga egyszerű megoldásával sokkal alkalmasabb lett volna arra, hogy a szerényebb nő is kifogástalanul jelenjen meg az uccán.

Az idei tavasz aztán visszahozta a kosztümöt, természetesen nemcsak a régi, egyszerű formájában, hanem különféle luxus-megoldásban is. Divatosak a merev, férfias szabásu, rövidkabátos, férfi fraktókás, angol szövetből varrt kosztümök s emellett az öves, rávarrott zsebekkel ellátott, rövidkabátos, rakott aljas sport-kosztümök is. Meghozta azután a divat a kétféle szövetekből készült, ha úgy tetszik meghamisított kosztümöt is. Viselnek egyszerű, sötét kabáthoz kockás aljat, vagy pedig kék-szürke kockás aljhoz kék kabátkát, drappbarna kockás aljhoz barna kabátot. Kedveltek az egyszerű, világos, sötét gyakran ríktó színű kabátok is, amelyhez fehér berakott aljat hordanak. Látni lángsárga vagy cseresznyeörös kabátkákat is.

Az egyszerűség és takarékosági elv megkerülésével viselnek azután komplett ruhákhoz is kabátokat, így selyem és zsorzett-ruhákhoz ugyanolyan színű, vagy a szín sötétebb árnyalatából vett kabátokat. Gyakori azután, hogy a ruhát kétféle színű anyagból készítik s a kabát ebben az esetben az alj színével harmonizál. Látni azután selyem és zsorzett kosztümöket is, amelyeknek szeszélyesen szabott formái azok számára valók, akik nem kénytelenek számolni a lejjel.

A kosztümök legáltalánosabban divatozó színe a szürke és a kék minden árnyalata, a halványoktól a sötétekig. A kosztüm színéhez alkalmazkodik a harisnya, a harisnyához a cipő, az aljhoz, vagy néha a harisnyához a kalap, a keztyű, egyszóval az idei tavasz divatjának legfőbb jellemzője a színek harmóniája.

Csárdáskirálynő a legújabb filmszenzáció.

Mozi.

xx Kettős műsor az aradi Apollóban. Nagy-szabású vígjáték-műsort állított össze az aradi Apolló mozgószínház igazgatósága és szombattól tűzte műsorra az utóbbi idők két leghangulatosabb és legszórakoztatóbb filmjét. Asszonycsere címen finom szalon-vígjátékot mutat be és a műsor második részében reprimé Harry Liedtke legmulatságosabb filmjét, a Csákó és kalapot vetíti. Az aradi Apolló mozgószínház előadásai 5, 7 és 9 órakor kezdődik.

xx A boxbajnok menyasszonya című nagyhatású vígjáték ma, szombaton utoljára kerül vetítésre az aradi Uránia mozgószínházban. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A fekete madár címen hatalmas és megrázó drámát vetít vasárnapról az aradi Uránia mozgószínház. A megrázó társadalmi kép főszerepét Lon Chaney, a Notredamei toronyőr híres főszereplője alakítja.

xx „Asszonyok golgotája” Conrad Veidt és Harry Liedtke legújabb filmje.

xx „Csárdáskirálynő”, az utóbbi idők legnagyobb szenzációja.

xx Pathé-Journal az összes világeseményeket közli és minden előadás előtt vetítésre kerül az aradi Uránia mozgószínházban.

xx A cár táncosnője az idei szezon legnagyobb filmreke, részben eredeti színes felvételekkel. Laura la Planteval a főszerepben ma a Marosparti mozgószínházban.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6, 1/8 és 9 órakor
Aradon premier:

A halálsugar

Az idei szezon legszenzációsabb kalandor slágere, mindvégig érdekeszűlően izgalmas és lebilincselő. Fősz.: Riccardo a legbátrabb kalandorlovag.

Hétfőtől: Erő és szépség utja.
Jön! Macista az oroszlankekreben.
Szép idő esetén az esti előadás a kerthelyiségben.

Huszonhétmillió kárt

okozott az országos eső.

Igen sok helyen megrongálódtak a vasúti pályatestek.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az ország minden részéből beérkezett jelentések szerint a több napon át tartott országos esőzések következtében mintegy 250 kilométer hosszú vasútvonal víz alá került. A Caransebes—Subcetate közötti vonalon kedd este óta csak átszállással lehet közlekedni. Petrosani és Livezeni között az ár 200 méter távolságban felszakította a síneket. A petrosani és lupeni-i vonalon már a harmadik napja szünetel a forgalom. Ezen a vidéken különben a kiáradt Zsil óriási károkat okozott. A Gilortul folyócska több helyen áttörte a gátat és 22 kilométer körzetben minden víz alá került. Chişinău és Zloti között az ár 800 méter távolságban öntötte el a vasútvonalat. A közlekedésügyi miniszterium ma az árvízzel borított területekre biztosokat küldött ki a helyreállító munkálatok sürgős levezetésére. Az áradások hozzávetőleges számítás szerint huszonhét millió kárt okoztak a vasúti kincstárnak.

Házasságszédelgéssel vádolta a volt felesége

Érdekes feljelentés ügyében indított vizsgálatot Radu Pascu vizsgálóbíró. Napokkal ezelőtt ugyanis Kántor Istvánné feljelentést tett különváltan élő ura ellen, hogy többrendbeli házasságszédelgést követett el s az elcsábított leányokat áldott állapotban faképnél hagyta. A feleség öt cselédeánvt nevezett meg, akiket férje elcsábított. Radu Pascu vizsgálóbíró ma kihallgatta Kántor István áldozatait, akik azonban azt a meglepő vallomást tették, hogy Kántor nem tett nekik házassági ajánlatot, hanem csak annyit mondott, hogy ha elvált törvényes feleségétől, „lehet a dolgról beszélni”. Miután a házasságszédelgés vétségét nem látta bebizonyítotttnak, Radu Pascu vizsgálóbíró ideiglenesen szabadlátra helyezte Kántor István aradi urasági kocsiát.

Rádió-műsor.

Szombat, május 28. Wien—Graz. 19.45. Operaelőadás. — Pozsony. 18. Cigányzene. — Zágráb. 20.30 Hangverseny-est. — Milano. 20.45. Operarészletek. — Boroszló. 20.15. Zenekari hangverseny. — Prága. 21. Operettzene. — London—Daventry. 22.30. Tánczene. — Leipzig. 20.15. Tarka zeneest. — Stuttgart. 20.15. Kamarazene-est. — Frankfurt a. M. 20.15. Bécsi est. — Berlin. 20.30. Vidám-est. — München. 21. Hangverseny. — Budapest. 9.30., 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 16.14. Keringőest. 18.35. Sportelőadás. 19.15. Operaelőadás. 22. Cigányzene.

Felölös szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Az aradi Apollóban

ma szombaton: kettős műsor !!

:: Asszonycsere ::

Szalonvígjáték: CONRAD NAGEL-lel.

És reprimé!

: Csákó és kalap :

HARRY LIEDTKÉVEL.

Az előadások 5, 7, és 9 órakor kezdődnek.

Z. Várady Margit urnő éneklő a világhírű Saljapin dalbetétet A cár táncosnője attrakcióban ma, a Marospartii mozgószínházban

KÖZGAZDASÁG.

Leszállítják a vasuti tarifát.

A díjszabás emelése óta nagy deficittel dolgozik a CFR.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Dimineata ma illetékes helyről azt az értesülést szerezte, hogy a CFR. forgalma a menetdíjak legutóbbi általános emelése óta szinte katasztrófálisan megcsappant, úgy, hogy a napokban készített kimutatások szerint az államvasutak kiadása a bevétellel szemben hat millió lej minust mutat fel. A lap megállapítja, hogy az ősz óta a személy- és teher-

szállítást forgalom legalább ötven százalékkal kevesebb, mint az emelés előtt volt s emiatt a közlekedésügyi miniszteriumban most komolyan foglalkoznak azzal, hogy a normális forgalom biztosítása céljából, de a kereskedelem és az ipar érdekében is a menetdíjakat, valamint a teherszállítási tarifát kellő mértékre szállítsák le. Állítólag 35 százalékos leszállítást vettek tervbe.

Zürichben 3.12.50, Párisban 15.45 a lej

Helyi valutaárak. (Május hó 27.)
Kifizetések: Berlin 40, Amsterdam 67.60, Newyork 168.25, London 819.50, Páris 6.61, Milánó 9.35, Prága 5, Budapest 29.45, Zágráb 2.96, Bécs 23.75, Zürich 32.45. — Áru: Márka 39, dollár 166, angol font 810, francia frank 6.60, olasz líra 9.30, cseh korona 5, pengő 29.30, dinár 2.90, osztrák schilling 23.70, svájci frank 32. — Pénz: Márka 38, dollár 165, angol font 800, francia frank 6.30, olasz líra 9, cseh korona 4.80, pengő 29, dinár 2.80, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31.

Zürichi tőzsdenyitás. (Május hó 27.)
Berlin 123.15, Amsterdam 208.10, Newyork 519.87.50, London 2524.87.50, Páris 20.36, Milánó 28.40, Prága 15.40, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucaresti 3.15, Varsó 58.10, Bécs 73.15.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Május hó 27.)
Berlin 123.15, Amsterdam 208.10, Newyork 519.75, London 2524.75, Páris 20.36, Milánó 28.30, Prága 15.40, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucaresti 3.12.50, Varsó 58.10, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Május hó 27.)
Kifizetések: Páris 6.56, Berlin 39.70, London 812.50, Newyork 167.25, Milánó 9.20, Zürich 32.25, Bécs 23.55, Prága 4.97. — Valuták: Napoleon 665, német márka 39.75, leva 1.23, török líra 0.87, angol font 810, francia frank 6.65, svájci frank 32.50, olasz líra 9.15, drachma 2.23, dinár 2.95, dollár 167.25, lengyel márka 19, osztrák schilling 23.50, magyar pengő 29.50, cseh korona 5.15.

Négyszáz váltóváltás egy napon Bucarestiben. Bucarestből jelentik: A hivatalos lap nyomán az „Argus” mai száma közli azokról a fővárosi kereskedőknek a névsorát, akiknek váltóját a legutóbbi ultimókor, 1927. május 2-án, megóvatolták. Az ifjovi törvényszéknek ezen az egyetlen napon négyszázhuszonnyolc váltókeresetet adtak be. A váltók

összege legnagyobb részben tíz-huszezer lej között váltakozik, vannak azonban nagyobb tételű, háromszáz-négyszázlejes váltók is közöttük. A megóvatolt váltók kibocsátói kilencven százalékkal kiskereskedők. Az „Argus”, a regáti szokásnak megfelelően, névszerint közli a megóvatolt váltók tulajdonosainak nevét.

= **Betűsoros bélyeg- és illeték-díjgyűjtek.**
A napokban hagyja el a sajtót dr. Papp János oradeai (nagyváradi) kereskedelmi kamarai főtitkár legnagyobb munkája, az új bélyeg- és illeték-törvény, valamint e törvény végrehajtásának teljes és pontos magyar fordítása és ennek kiegészítésével egy, a törvény és végrehajtási utasítás egész anyagát felölelő **betűsoros bélyeg- és illeték-díjgyűjtek**, amely mindenki számára lehetővé fogja tenni, hogy az új bélyeg-törvény labirintusában eligazodjék s pillanat alatt megtalálja, hogy valamely iratra mennyi bélyeg kell s hogy valamely jogügylet után mennyi illeték kell lerónia. A kiváló gondot összeállított kétszáz oldalas kötet megrendelhető 200 lej előzetes beküldése ellenében a „Törvények, Rendeletek” kiadóhivatalánál, Oradea, Str. Bratianu 71.

= **Céghivatali hír.** Az aradi törvényszék céghivatala közli, hogy Aleman Dragoi és Mische György szállítási ügyletek lebonyolítására Curtici (Kürtös) székhellyel Dragoi és Mische elnevezéssel közkereseti társaságot létesítettek.

= **Csőd.** Klein Zsigmond ordhei cég Bartók, Braun és Hermann talpasi kereskedők ellen csődmegnyitást kért. — Riesz Sámuel csermei (csermői) kereskedő ellen ugyancsak a csőd megnyitását kérelmezte Szécsi és Társa aradi textilnagykereskedő cég.

= **Heti piaci árak.** A mai hetipiacon az árak a következőképpen alakultak ki: burgonya 6 lej, ubjurgonya 10 lej, hagyma 24 lej, tehénturó 20 lej, juhturó 56 lej, vaj 120—140 lej, alma 20 lej, cseresnye 16—22 lej kilogrammonként, bab 8 lej, tej 7 lej, tejfél 40—45 lej li-

terje, tojás 1.80 lej darabja, zöldség 5—6 lej csomója, saláta 1 lej fejenként. A baromfi piac árai: sovány liba 170—210 lej, sovány kacsa 100—130 lej, tyúk 100—120 lej, csirke 50—100 lej párja, kövér liba 200—280 lej, kövér kacsa 120—180 lej darabja. A gabonapiac árai: árpa 600 lej, kukorica 530—540 lej, zab 600—620 lej métermázsánként, a buza és az átváltásár árai a multhetiek maradtak.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékkel nem vállalunk felelősséget FIGYELMEZTETÉS.

Miután alkalmazottunk Gencsy Kálmán ur cégünk kötelékéből barátságos uton kilépett, cégünk részére a jövőben semmilyen formában nem diszponálhat és így kérjük a b. pártfogóinkat, hogy szükségleteiket csakis közvetlen nálunk szerezzék be. Tisztelettel: 2622

CSETEY ÉS SZEITZ,

vas- és műszaki kereskedők Arad, Bul. Reg. Ferd. 49.

ROGASKA SLATINA (ROHITSCH - SAUERBRUNN).
A legnagyobb és legmodernebb világhírű gyógyhelye a szerb, horvát és szlovén királyságnak. Gyomor-, bél-, máj-, vesebetegségek, emésztési zavarok, hólyagbántalmak stb. Külföldi látogatók részére 50% kedvezmény az S. H. S. vasutakon. Különösen mérsékelt árak az elő- és utószéken alatt. Felvilágosítást adnak a bel- és külföldi utazási irodák és a fürdőigazgatóság.
Rogaska Slatina, S. H. S.

**Arad főterén,
1. emeleti helyiség,
áll: 2 nagy uccai és
1 nagy udvari szobából,
AZONNAL KIADÓ.**

Irodának, szalónak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

GOICEA

junius 1-től

cipőüzletét

Str. Romanului (v. Zrínyi-uca) alól, a Str. Eminescu 4. szám alá (Goldschmidt-bankház mellett)

15 helyezi át.

Nem szenved többé láb fájdalmakat, ha felkéri Rada János cipészüzletét Arad Strada Episo. Rada (volt Magyar-u.) 28., aki legérzékenyebb és nyomorék lábra is kényelmes cipőt készít.

Máriaradna főcsődjén nagyon szép 4 szobás, előszobás, fürdőszobás **uri magánház** eiköltözés miatt nagyon olcsón

eladó.

Kizárólagos megbízott Györfy „Mures” Irodája, Str. Unirel. 15290

!Autóvásárlók!

Ne béréljenek garázst, mielőtt a mai modern berendezésünket meg nem tekintették. 1781

Garage Autobox

Arad, Str. Muresianu (Nádor-u.) 5. — Telefon 3-92.

STOCK MICHELIN.

Menjünk Ujaradra a **VENUS Tündéerkert moziba**

28. 29-én,

szombat és vasárnap

Charley Chaplinnal a

Kutyaélet

burleszk van műsoron.

A műsor keretében személyesen fellép Mister Bree detektív hipnotizőr és állatszerető, ki csodálatos mutatványai-val ezideig az egész világot bámulatba ejtette. Állandó cigányzene.

Előadások kezdete este negyed 10 órakor, vasárnap délután fél 4. 6 órakor is.

Minden elfogadható áron

vásárolhatók kiállításból visszamaradt ÜVEG- ÉS PORCELLÁNÁRUK. Porcellánüzlet, Vaslakat épület, zsidótemplommal szemben. 2793

Klein és Weinberger

textilnagykereskedők Arad, P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. sz. alatt

még kezdtek

bő választéku engros üzletükben detail-vevők részére

az elárusítást.

Az engros árak változatlanul maradnak detail vevők számára is.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szócik hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eré-deti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszik fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködésekre válaszolunk. Aján-latok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a ki-
 ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ adóhivatal adja meg. ▲ ▲ ▲ ▲ ▲

LEVELEZÉS.

KÉREM SZÉPEN az ember akkor talál-ja meg a lelkét, amikor szeret. Én meg-találtam. Te? 2819

ALKALMAZÁS.

ÜGYNÖKÖK egy kitűnő háztartási cikk eladására felvételnek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2827

HÁZTARTÁS minden árában jártas nő jó bizonyítvánnyal állást keres. Strada Buciumului (Lehel-u.) 11. sz. 2824

MAGÁNFELEKNÉL bevezetett részlet ügynököket keresünk az aradi piacra. Ajánlatokat „Biztos megélhetés” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 2839

LAKÁS.

EGY elegáns különbjárati butorozott szoba fürdőszobával azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2831

BUTOROZOTT szoba kiadó Str. Mără-șesti 58. földszint jobbra. Érdeklődni délből. 2833

KIADÓK: Egy, kettő, három, négy, öt szobás lakások és butorozott szobák Borossnál, Str. Consistoriului (Batt-hány-uca) 9. 2838

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FORD teherautó alig használt állapot-ban eladó. Plesz Gyula cégnél Arad. 2825

BÖRÖNDÖK, szalon, gyermekkoszt, sző-nyegek, virácaltvány, hegedű, lant, csello, harmonika, gramofon, háló, ebéd-lő, szalon, konyha berendezések, antik szekrények, tükrök, fotelok, divány-párnák, íróasztalok, háromajtós szekré-nyek, ebédlő diványok, antik komód, porcellánok, dísztárgyak, vívilanylám-pák, paplanok, íróasztal garnitúrák, férfi ruhák, antik kis vitrin, órák, Singer férfi varrógép, stb. igen olcsón eladók. Sal-góné. Arad, Str. Consistoriului 12. sz. (Battvány-u.) I em. jobb. 1000

GYÖNYÖRŰ ebédlő, wiszoba garni-túra és zongora eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2835

BIZOMÁNYBA KERESÉK dísztárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnye-geket, közszükségleti cikkeket, férfi ru-haeműt, egyes butoradarabokat stb. — Salgóné. Arad, Str. Consistoriului 12. (Battvány-uca) I em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros osoma-gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 500

Erős 6 HP. 10 légkörös Hofherr-ourier magánjáró, egy 8 HP. Hofherr magánjáró készlet, 6-os MAV. magánjáró fogaskerékű gőzgép több évi részletre eladó: Friedrich Testvérek gépgyárában Timisoara.

ÜZLETEK.

MÁRSAT KERESÉK, ki nagyobb tőkét rendelkeznek, meglévő üzlet fejlesz-téséhez. Érdeklődők ajánlatát „Biztos befektetés” jellege alatt az Aradi Köz-löny kiadójába kérem. 5454

Bankkölesönöket

aradi házakra és környékbeli föl-dekre legelőnyösebb feltételekkel betáblázás mellett folyósítatok.

HAASZ ALBERT Irodája
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Legjobb és legolcsóbb ásványviz a
Lippafüredi „APOLLO”

gyógy- és borviz. Kérje mindenütt.
Városi és megyei főlerakat!

Merkler és Weiner

üzzer- osemaga- és terményüzlet Arad, Str.
Mărășesti No. 12 (volt Kossuth-uca.) 2431

Házakra és földekre kölesönöket

doillárban és lejben kedvező feltételekkel folyósítatok.

Herzog Sándor

2810

Strada Bratlanu (Weltzer János-uca) 17. szám.

Gratar, mitilé, flecken, fatányéros

és egyéb lyeno felatok, valamint előrendű itajuk kaphatók ARMBRUGZTER 1. és 3. vanagijé-ben Strada Garagajia 4. sz. m. (Csiky Gergely-uca).

Szávay Kélmén férfi-, női- és gyermek cipőkészítő fizlete Arad, Strada Marasesti 6. (volt Kossuth-uca). Mérték szerinül megrendelések 3 nap alatt, javítások azonnal elkészül-nek a legolcsóbb árért. 2888

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Jancu
(Szabadság-tér) 10. szám Cimre ügyelni!

Felszámolás miatti végkiárusítás folytán a raftáron levő férfi-, női- és gye mekcipők feltűnően olcsóárért vehetők OLARIU & COMP cipőüzletében Bul. Regele Ferdinand 47. (Boros B.-tér.) A saroküzlet berendezéssel együtt átvehető. 2700

Cserépkályharaktár Buley. Reg. Ferdinand (Denpl-ház) 63-65. sz. Elvállal minden a kályhaszak ába vágó kályha, tüzhely, fürdőszoba és falbur-kolat készítését s azok javítását és átrakását. — Szíves pártfogást kér: SZERB ANTAL kályhasmester.

Ha Budapesten lesz dolga,

ne mulassza el „Solymosi Képszalant” (IV., Kossuth Lajos-megtekinteni a „Solymosi Képszalant” ucca 8 sz., II. 4.)

ahol a legismertebb festőművészek eredeti alkotásai, világhírű grafikusok rézkarcai és kiváló magyar szobrászok bronzöntvényei a legnagyobb választékban talál-hatók és a legelőnyösebben vásárolhatók.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTELE”.

Tekintse meg

egész vasárnapon át nyitva levő izékes kirakataimat, hogy meggyőződjön szük-ségletét ugymin: prima lóminőségű har-risnya, keztüi, zokni, trikó és minden-emű cikkeket a legolcsóbban szerez-heti be

Kárpáti Gyula

Közmunka és rövidáru üzletében Arad, Str. Bratlanu a főpostával szemben. — Ugyanott fehérnemű előnyomda, párna montirozás és rojtolás. 2826

Ha új házat épített és elakarja az alsó nedvesség ellen szigetelni,

vagy:

ha nedves lakásait, pincéjét szárazzá akarja vakoltatni, használjon: 2746

GÁBOR-téle SZIGET nedvességelszigetelőt.

Kérjen ajánlatot. — Minden város területére egy edárusítót keresek.

Gábor András

építész Arad, Str. Muola Szavola No. 18

Ön is tudja, hogy kitűnő

minőségű Coventry Royal, Gö-ricke, Dürkopp, Waffrad és Fuch kerékpárokat vehet

részletfizetésre
HAMMERVILMOS

szak üzletében Arad, Piata Avram Iancu 5-6. (Szabadság-tér)

KÁVÉHÁZAKBAN,
VENDÉGLÖKBEN,
ÉTTERMÉKBEN
KÉRJE MINDIG AZ
ARADI KÖZLÖNYT

FIGYELEM!

Aki tartós, szép és olcsó cipőt akar, az keresse fel GARA cipész üzletét Arad, Str. Eminescu 19 (Deák F.-u.), ahol javítások is elfogadtnak

Pasteurizált

TEA-VAJ

2/10 kgr. = 15.- Lej.

ARADI TEJCSARNOK

Strada Crisan (Karolina-u.) 8.

P. Catedraiei 13. (volt Lázár V.-u. oldal.)

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ

RÉZGÁLIZ (kékkő)

kapható nagyban és kicsinyben a zlat-na! állami gyárban (Jud. Alba) kg.-ként 26 lej árban. Vagontételnél bank garan-cia mellett 90 napi hitel. Ugyanott VAS-GÁLIZ kg.-ként 3 lej és 10 bani árban.

2837 Direcțiunea Uzinelor Me-talurgice de stat Zlatna.

Figyelem! Figyelem!

Bartolf Mihail géplakatos

Arad, Str. Ioan Calvin No. 16.

Mindenemű mezőgazdasági gépek szak- szerű és felelősség melletti javítását vidéken is elvállaljuk. Ugyanitt autogén hegesztés. 2571

Kiadó 4 szobás modern

uri lakás augusztus elsejére

50.000 lej évi bérért Str. Ba-rittii 23. szám. 2840

Jól bevezetett
tricotage- és rövidáru
nagy ere kedés

500 bányai, erdőyi- és regáli. szeg- telőlelő vevőkkel,

azonnal átvehető.

Szükséges tőke kb. 800.000 lej. Csakis komoly ajánlatokra adunk vá-laszt. Közvetítők díjaztnak. Levelüket „Tricotage Co.” jellege alatt Fehér Olga hirdetési irodája to-vábbit Timisoara, Strada Miran Costin 5. 2504

Sarló-uca 37-ik számú

ház azonnal eladó.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 2808